

Liechtenstein'a hoş geldiniz!

Göçmenler için faydalı bilgiler

türkçe

Impressum

İmtiyaz Sahibi:

infra (Informations- und Kontaktstelle für Frauen)

Postfach, 9494 Schaan, Telefon 232 08 80

Stabsstelle für Chancengleichheit

Äulestrasse 51, 9490 Vaduz, Telefon 236 60 60

Amt für Soziale Dienste

Postplatz 2, 9494 Schaan, Telefon 236 72 72

Ausländer- und Passamt

Städtle 38, 9490 Vaduz, Telefon 236 61 41

Genel Yayın Müdürü: Gabi Jansen / Brigitte Rhiner /
Claudia Heeb-Fleck, infra

Dizayn İşleri: beck grafikdesign, Planken

Çeviri: futur2 gmbh, Buchs SG

Basın evi: BVD Druck+Verlag AG, Schaan

Ücreti: CHF 5.–

3. Baskı, Haziran 2009

Broşür Almanca, İngilizce, İtalyanca, Portekizce
İspanyolca ve Türkçe dillerinde temin edilebilir.

İçindekiler

3	Önsöz
6	Coğrafya ve İklim
9	Siyasi Sistem ve Ekonomi
13	Günlük Yaşamınız İçin Önemli Bilgiler
18	Din
19	Giriş
21	İkamet Hakkı / Çalışma İzni / Vatandaşlık
25	Mesken / Yerleşmek için Yardım
27	Okul / Çocuk Yuvaları
31	Sigortalar
36	Vergiler
37	Sağlık Sistemi
39	Sosyal Hizmetler
40	Eğitim ve Kurslar
44	Danışma Merkezleri
46	Kadınlar
48	Erkekler
49	Çiftler
51	Yaşlılar
52	Çocuk ve Gençler
54	Medya
55	Eğlence ve Spor
56	Müzeler ve Kültür Evleri
57	Göçmenler için Danışma Yerleri
59	Önemli Telefon Numaraları
60	Adresler
76	Kaynak Dipnot

Avrupadaki Liechtenstein

Liechtenstein'a hoş geldiniz!

Hükümet adına sizi Liechtenstein Prenslığı'ne geldiğiniz için yürekten selamlıyorum. Yurtdışında yeni bir yerleşim zaman geçtikçe özel bir anlam kazandı. Göç etmek varlıksal olarak hareket etmek demektir. Çok şey hareket etmeye başladı. Ulusal sınırlar sadece insanlar, mallar ve de sermaye için aşılmaz olmadı, Avrupa'daki toplumlar da açılmaya başladı.

Liechtenstein da sağlam zemini olan açık bir toplum. Ekonomik açıdan küçük bir devlet olarak yurtdışıyla sıkı bağlantılar içerisindedir. Globalleşme birçok şirketimizin günlük çalışmalarını etkiler. Yurtdışı ile alışverişe ihtiyacımız var ve yabancı kültürlerle de alışverişe ihtiyacımız var. Firmalarımız çok çeşitli alanlarda yurtdışına işgücü açısından bağlılar. Bu alışverişini yalnızca küçük bir topluluk olmamıza rağmen açık görüşlü olmamıza borçluyuz.

Açıklık ve tolerans kesinlikle kayıtsızlık ile eşit görülmemelidir. Liechtenstein demokratik ve parlamenter esaslı verasete dayanan bir krallıktır. Prenslüğümüz Avrupa'nın en eski hanedanların arasında sayılmaktadır. Gelenek ve tarihin akışı ise bir aykırılık değildir. Dünyadaki birçok şey, özellikle de ekonomik denge ve orantılar, kısmen henüz bilinmeyen bir yöne doğru kaymaktadır. Ekonomi ve finans dünyası için 2008 yılının Ekim ayında başlayan finansal kriz değerler dizisi değişimine dayandı. Pazarın taşta kazanmış sayılan demir gibi yasaları bir gecede geçerliliğini kaybetti.

Geriyeye kalan ise her toplumun kendi temel değerleridir. Bunlar arasında bizce devletin vatandaşa ve onun özel alanına gösterdiği saygı da var. Bu anlamda herkesin öz sorumluluğu devreye girmektedir. Buna göre de kadın ve çocuğun

hak ve haysiyeti doğal olarak saygıyla gözetilir. Ayrıca farklı olmaya karşı saygı göstermek de bunlar arasında sayılabilir, bunu özellikle de erdem olarak algılıyoruz.

Bu anlamda size ülkemizde iyi bir başlangıç yapmanızı, birçok güzel arkadaşılığın ve mesleki başarının ve de iyiliklerinizin olmasını dilerim.

Dr. Klaus Tschütscher
Hükümet başkanı

Sayın okurumuz,

Artık Liechtenstein'da yaşayacaksınız, ya iş buldunuz veya ailevi nedenlerden dolayı buraya taşınmak zorunda kaldınız. Belki Liechtenstein'daki yaşamı memleketinizdekinden biraz daha farklı bulacaksınız. Belki de bir çok konular sizlere çok yabancı gelebilir. Her durumda yeni bir yaşama adım atmak, yeni bir çevreye yerleşmek herkes için heyecan verici bir olaydır. Bilmediğiniz olaylarla karşılaşmak ayrıca zahmetli ve zorlu olabilir, emin olamamanıza ve hayal kırıklıklarına uğramanıza sebebiyet verebilir.

Liechtenstein'da yapacağınız yeni başlangıcınız için bu broşürle size biraz yardımcı olmak istiyoruz. Broşürde ülkemiz ve halkımız hakkında bir çok önemli bilgiler ile birlikte sahip olduğunuz haklarınız ve Liechtenstein'ın örf ve adetleri konusunda bilgiler bulacaksınız. Ayrıca günlük yaşamınızı kolaylaştıran bir çok pratik bilgiler de sunulmuştur. Doğru yerden doğru bilgi alabilmeniz için kolay bir yol göstermek bu broşürün asli amacıdır.

En kısa sürede Liechtenstein'da kendinizi iyi hissetmenizi ve yürekte "Liechtenstein'a hoş geldiniz diyoruz!"

Infra yönetim kurulu

(infra: Informations- und Kontaktstelle für Frauen /
Kadınlar için Danışma ve Bilgi Merkezi)

Coğrafya ve İklim

Liechtenstein Prensiği Avusturya ile İsviçre arasında Ren nehrinin doğu kıyısında yer alır. Bu nehir, ülkenin İsviçre sınırınıdır. Doğuya doğru Liechtenstein toprakları Rhätikon sıra dağlarının eteklerine kadar yükselir ve orada Avusturya sınırıyla sona erer.

Ülkenin **toplam alanı 160 km²** olup, bunun üçte bir yerleşim yerleri, üçte iki ise dağlık bölgeleridir. Bölge daha önce bataklıktı. Geçen yüzyılın 30'lu yıllarında yapılan bir kanal vasıtasıyla bölge kurutulmuştur. Bugün Liechtenstein, hem mera olarak hem de bahçe ve ekim için kullanılan 38.9 km² tarım alanına sahiptir. 2599 m rakımlı **Grauspitz dağı** ülkenin **en yüksek dağıdır**. Çok masal konusu olan başka bir dağ grubu, 2052 m yüksek 'Drei Schwestern' (üç kız kardeş) grubudur. Föhn denilen güneybatı'dan esen rüzgar, kış aylarında bile havaları ansızın +20 °C'ye kadar ısıtabilmektedir. Bazı insanlar bu rüzgar esince baş ağrısı çeker, bir çok insan da moral bozukluğundan şikayetçi olur. **Hava ısısı** Temmuz/Ağustos aylarında +25 °C'nin üzerine çıkabilse de +30 °C'den daha yüksek ısılar yılın sadece birkaç gününde görülür. Kış aylarında ise ısı sıfırın altına düşer ve olağanüstü soğuk geçen kışlarda -20 °C'nin altına bile varabilir.

Ülkenin hudutları, büyük özerkliğe sahip olan toplam **onbir belde**'yi kapsamaktadır. Başkent Vaduz (5'104 Nüfus), Balzers (4'507), Planken (407), Schaan (5'691), Triesen (4'712), Triesenberg (2'549), Eschen (4'136), Gamprin (1'492), Mauren (3'798), Ruggell (1'931), Schellenberg (1'029), (Kaynak: İktisat Dairesi, 2000 / Amt für Volkswirtschaft, Durum 2007).

Vaduz, ülkenin **başkenti** ve turistik merkezidir. Ayrıca prenslik ailesinin ikametgahı ve hükümet ile parlamento'nun bulunduğu yerdir.

Halk

Halk esasen aleman kökenlidir. **Resmi dil Almanca** ise de günlük hayatta daha çok bir aleman lehçesi konuşulmaktadır. Bazı yerlerde değişik şiveler de kullanılmaktadır. Liechtenstein'in **toplam nüfusu yaklaşık 35'000 olup** %34'ü yabancı uyruklu vatandaşlardır. Bunların 3'606'sı İsviçreli, 2'045'i Avusturyalı, 1'207' i Alman, 1'180'i İtalyan, 849'si Türk, 587'si Sırp ve Karadağlı, 579'sı Portekiz, 378'i İspanyol, 322'si Boşnak, 121'i Makedonyalı, 118'i Hırvat, 66'sı Yunan, 66'sı Fransız, 58'i Hollandalı, 55'si Brasilya'dan, 52'si Sloven, 52'si Çinli, 521'i diğer ülkelerin vatandaşlarıdır. (Kaynak: İktisat Dairesi, 2000 / Amt für Volkswirtschaft, Durum 2007).

Tarih

İnsanlar, Neolitik çağdan bu tarafa Liechtenstein bölgesine yerleşmiştir. M.Ö. 15 yılında Romalıların hakimiyetine girip 5. Yüzyılda Alemanlar tarafından fethedilmiştir. Bölge, Orta çağda bir çok dükliklere bölünmüştür. O zaman bir düklik olan Vaduz, 1396 yılında devlet olmuştur.

Johann Adam Andreas von Liechtenstein, 1699 yılında Schellenberg Beyliğini, 1712 ise Vaduz Dükliğini satın almıştır. Adı geçen bölgeler 1719 yılında Liechtenstein adı altında İmparatorluğa bağlı Prenslığe terfi olmuştur. Liechtenstein, Ren Federasyonu'na (Rheinbund) üye olmakla 1806 yılında bağımsız devlet statüsüne kavuşmuştur.

Delegeler tarafından seçilen bir parlamentoyu öngören anayasa, 1862 yılında Prens II. Johannes tarafından imzalanmıştır. Tüm siyasi yetkiyi halka veren ve bugüne kadar

geçerli olan anayasa, 1921 yılında aynı biçimde Prens Johannes II. yeni bir anayasayı yürürlüğe koymuştur, bu halka tam siyasi erginlik kazandırmıştır. 2003 yılında bu anayasa Prens Hans Adam II. girişimiyle büyük çapta revize edilmiştir.

II. Hans Adam'ın babası olan Prens II. Franz Josef, ülkede bizzat ikamet eden ilk prens olmuştur (1938).

İkinci dünya savaşından sonra Liechtenstein tarım ülkesinden sanayi ve hizmet devleti olarak hızlı bir gelişme göstermiştir.

Liechtenstein, demokratik ve parlamenter temelli anayasaya bağlı irsi bir monarşidir. Bu durum 1921 anayasasıyla resmîleşmiştir. Liechtenstein ikili bir devlet olup prens ve halk müşterek egemendir.

Ülkenin **prensi** aynı zamanda **devlet lideridir** ve geniş kapsamlı yetkilere sahiptir (Eyalet meclisinin tayin edilmesi, kapatılması ve fesh edilmesi, yasaların tasdik ve kabul edilmesi, Hükümetin görevinin sonlandırılması, hakim tayin ederken belirleyici rol).

Liechtenstein'ın parlamentosu olan **Landtag**, doğrudan halk tarafından seçilir ve 25 milletvekilini kapsar. Ülkenin yasama gücü olan parlamento kanunlar çıkarır ve hükümeti kontrol eder.

Hükümet beş üyeden oluşur. Parlamento tarafından önerilen üyeleri prens tayin eder.

Oy ve Seçme Hakkı: Liechtenstein, Oberland (15 milletvekili) ve Unterland (10 milletvekili) olmak üzere iki seçim bölgesine bölünmüştür. Parlamento, nispi temsil sistemine göre seçilir. Bu sistemin hedefi, demokraside temsil edilen tüm grupların eşit pay almalarını sağlamaktır. Kadınların oy hakkı ancak 1984 yılında verilmiştir. Yabancı uyruklu insanların yerel ve parlamento seçimlerinde seçme hakkı yoktur.

İdeolojik açıdan birbirinden pek farklı olmayan iki büyük **siyasi parti** yıllardan beri siyasete hakimdir. Bunlar “FBP – Fortschrittliche Bürgerpartei” (Modern Halk Partisi) ve “VU – Vaterländische Union” (Anavatan Birliği)'dir. 1993 yılından beri eyalet meclisinde üçüncü bir siyasi güç olarak çevresel ağırlıklı sosyal demokrat “FL – Freie Liste” (Serbest liste) partisi faaliyettedir.

Ekonomi ve Para Birimi

Liechtenstein uzun süre bir tarım ülkesi idi. Ancak İkinci Dünya Savaşından sonra ülke hızla gelişip modern bir sanayi ve hizmet ülkesine dönüşmüştür. Metal sanayii ürünleri, dental, yani diş sağlığı ile ilgili malzemeler, elektronik eşya ve gıda ürünleri daha çok İsviçre'ye ihraç edilir. Ancak aynı zamanda da Avrupa Ekonomik Bölgesi (EWR) ve özellikle de Amerika ve Uzakdoğu ülkeleri gibi Avrupa dışındaki ülkelere de gönderilmektedir. Liechtenstein endüstrisi 2007 yılında toplam 6.9 milyar İsviçre Frangı oranında ihracat yapmıştır. Liechtenstein bankalarının toplam bilançosu 2007 yılında 49.7 milyar İsviçre Frangı tutarındadır. 2007 yılının sonunda toplam 32'435 insan çalışmıştır. Bunlardan 16'242'nin ikametgahları İsviçre, Avusturya ve diğer ülkelerde olup sadece işyerleri Liechtenstein'da bulunmaktadır.

İsviçre ile imzalanan Gümrük antlaşması ile Liechtenstein'ın **resmi para birimi olarak İsviçre Frangı (CHF)** kabul edilmiştir.

Üyelikler ve Taraf Olduğu Antlaşmalar

Liechtenstein bir çok uluslararası organizasyon ve kurumlarda yer almaktadır. Avrupa Konseyi, Birleşmiş Milletler (UNO), Avrupa Serbest Ticaret Birliği (EFTA) ve Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Organizasyonu (OSZE), Liechtenstein'ın üye olduğu birkaç kurumdur. 1923 yılında İsviçre ile imzalanan bir gümrük antlaşması sonucunda Liechtenstein, İsviçre ekonomi bölgesinin kapsamına girmiştir. 1992 ve 1995 yılında yapılan iki referandumdan çıkan olumlu sonuç ile Liechtenstein'ın Avrupa Ekonomik Bölgesi'ne (EWR) girmesi onaylanmıştır. Ancak İsviçre'deki referandum aynı sonuç vermeyince Gümrük Antlaşması'nda bazı değişiklikler zaruri olmuştur. Antlaşmanın değişmesiyle Liechtenstein için hem **İsviçre ile mevcut yakın partnerliğinin (Gümrük Birliği)** devamı, hem de **EWR-üyeligi** mümkün olmuş ve

böylece Liechtenstein aynı zamanda iki ekonomi birliğine üye olmuştur.

Liechtenstein, Multilateral, yani çok taraflı seviyede bir çok önemli anlaşmalara taraftır. Bunlar hukuk, ekonomi, kültür, eğitim, çevre korunması, sağlık sistemi, trafik ve iletişim ile ilgili anlaşmalardır.

Bilateral, yani iki taraflı seviyede ise **Liechtenstein'in en önemli partneri İsviçre'dir** sizin için de anlam ifade edebilecek sayısız birçok ülke ile anlaşmalar yapmıştır: Örneğin mesleki eğitime giriş şartları, diploma ve sertifikaların tanınması, sosyal sigortalar ve ilgili konular gibi. İsviçre 2008 yılında Schengen Bölgesi'ne katılmıştır. Liechtenstein 2010 yılı sonuna kadar Schengen Bölgesi'ne dâhil olmayı umuyor. "Schengen" Schengen Üyesi ülkelerin vatandaşlarına vizesiz giriş çıkış izni vermektedir. Schengen üyesi olmayan devletlerin vatandaşları için vize zorunluluğu var, eğer istisnai bir özel anlaşma yapılmamışsa. Bunun için Liechtenstein'daki **Yabancılar ve Pasaport Dairesi** (Ausländer- und Passamt; bk. "Adresler") bilgi verebilir. Liechtenstein dış politikası ve Liechtenstein ile yapılmış anlaşmalar konusundaki bilgileri **Dışişleri Bakanlığı'ndan** (Amt für Auswärtige Angelegenheiten; bk. "Adresler") ya da www.liechtenstein.li sayfasından alabilirsiniz ("devlet, dış politika").

Liechtenstein'da İnsan Hakları

Liechtenstein Prensiği'nin anayasasında bir dizi temel hak yer almaktadır. Ayrıca Liechtenstein en önemli uluslararası ve Avrupa İnsan Hakları Anlaşmalarını onaylamıştır, o nedenle de bunlar Liechtenstein hukukunun otomatik olarak bir parçası haline gelmiştir. Bu anlaşmalar arasında ayrıca Avrupa İnsan Hakları Konvansiyonu, vatandaşlık, politik, sosyal, ekonomik ve kültürel haklar ile ilgili UNO-antlaşma-

larını, ayrıca kadına karşı cinsiyet ayrımına, ırkçılığa, işkenceye karşı anlaşmalar ve çocuk hakları konvansiyonu da yer almaktadır. Liechtenstein kendisini bu uluslararası standartları gerçekleştirmekle yükümlendirmiştir. Hükümet devamlı olarak yasal ve yönetsel platformda gerekli uyum çalışmalarını üstlenmektedir. Toplum hukuku açısından Liechtenstein insan hakları yükümlülüklerinin gerçekleştirilmesi konusunda daha geniş bilgi almak için bk. www.liechtenstein.li (bölüm Devlet/Dış Politika/İnsan Hakları).

Her türlü ayrımcılık konusunda sorularla ilgili muhatap merci **Fırsatlar Eşitliği Dairesi'dir** (Stabsstelle für Chancengleichheit; bk. "Adresler"). Çocuk ve gençlik meseleleri için çocuk ve gençlere **ombudsman, hakem kurulları** (Ombudsstelle für Kinder und Jugendliche; bk. "Adresler") tahsis edilmiştir. Hükümet dışı organizasyonlar da insan haklarının korunması ve teşvik edilmesi için kendi faaliyet alanları içerisinde aktif olarak destek sağlıyorlar.

Eğer insanlar kendi temel haklarının zedelendiğini hissederse, bilinen mahkeme veya şikâyet yöntemlerine başvurabilirler. Nihai olarak da doğrudan devlet mahkemesine başvurabilir ve sivil, ceza ve idari mahkeme kararlarına karşı anayasal bir dava talebinde bulunabilirler

Liechtenstein İnternet'te

Liechtenstein'a şu web-sayfalarında ziyaret edebilirsiniz: www.firstlink.li, (2002'nin sonuna kadar) yeni www.welcome.li veya www.liechtenstein.li.

Günlük Yaşamınız İçin Önemli Bilgiler

Mesai Saatleri Dükkanlar ve mağazalar genel olarak öğleden önce saat 8:00/9:00'dan saat 12:00'ye kadar ve öğleden sonra saat 14:00'ten saat 18:00'e (Cumartesi günleri saat 16:00'ya) kadar açıktır. Pazar ve tatil günlerinde yer yer süpermarket ve benzin istasyonundaki satış mağazaları açıktır.

Gıda Ürünleri Bölgede bulunan birkaç özel dükkanlarda Uzakdoğu, Türkiye, Yunanistan ve diğer ülkelere has özel gıda malzemelerini bulabilirsiniz. Aynı ürünler bazı büyük süper marketlerde (Coop, Migros, Waro) de satılır.

İstirahat Saatlerine Dikkat Genel olarak istirahat saatlerine saygı duymanız beklenmektedir. Bundan dolayı, çim biçme veya müzikli eğlenceler gibi çok gürültülü faaliyetlerde bulunmamaya öğlen saat 12:00 ile 13:30 arasında ve akşam saat 22:00'den sonra özen gösteriniz.

Evsel Çöpler için kupon Çöp toplanması ücrete tabidir. Çöp torbaları üzerinde geçerli bir çöp kuponu bulunmalıdır. Kuponların satışından elde edilen para ile çöp ve temizlik işleri için finansman sağlanır. Çöp kuponlarınızı, günlük alış-veriş yaptığınız dükkanlarda ve belediyelerde satın alabilirsiniz.

Ayrıca her belediyede cam, kağıt, metal, yanık yağ, vs. gibi özel atıklar için öngörölmüş toplama noktaları mevcuttur. Çalışma saatleri resmi Liechtenstein telefon rehberinde ilgili belgeye göre yayınlanmaktadır.

Trafik ve Ulaşım **Toplu taşıma** için tüm yerleşim yerlerine ulaşan bir otobüs ağı mevcuttur. Bu sistem ile aynı zamanda komşu bölgelere de ulaşım sağlanmaktadır. LBA'nın (Liechtenstein Toplu Taşıma Kurumu) güncel toplu taşıma hareket saat tarifesini

tüm evlere dağıtılmaktadır ve aynı zamanda www.lba.li internet sayfasında mevcuttur.

En yakın tren istasyonları – Buchs ve Sargans (İsviçre), Feldkirch (Avusturya) – Liechtenstein'dan sadece on ile yirmi dakikalık mesafede bulunmaktadır.

Zürih Havaalanı bir buçuk saat, Münih veya Innsbruck Havaalanlarına ise yaklaşık iki saatte ulaşılabilir. Altenrhein Havaalanından (Konstanz Gölü yakınında) yapılan seferler daha çok Avusturya'yadır.

Banka Hesapları

Kira ödemeleri ve maaş tahsilatı dahil olmak üzere hemen hemen her ödeme banka veya posta çek hesabı yoluyla yapılmaktadır. Bundan dolayı en kısa zamanda bir banka veya PTT şubesinde hesap açtırmanız özellikle tavsiye edilir. Hesap açtırmak için pasaportunuzu ve ikamet izniniz ibraz etmeniz gereklidir.

İnternet Bağlantısı

Evdeki telefon hattınızla İnternet'e bağlanabilmek için, istediğiniz zaman Liechtenstein'da faaliyet gösteren bir İnternet Servis Sunucusu ISP (Internet Service Provider) ile temasa geçebilirsiniz. Bir defaya mahsus ödenecek götürü aylık abonelik ücretleri veya kullanım süresine bağlı olan aylık tarifeler de mevcuttur. İhtiyacınıza en uygun aboneliği seçmek için tarifeleri karşılaştırmanız faydalı olacaktır. Liechtenstein'daki sağlayıcılar konusunda Liechtenstein telefon rehberinin sarı sayfalarından liste temin edilebilir.

Sürücü Ehliyeti

AB-ülkelerinde tanzim olunan sürücü ehliyetleri Liechtenstein'da geçerlidir. Ancak yerleştikten sonra oniki ay içerisinde ehliyetinizin bir fotokopisini ilgili olan **trafik şubesine** (Motorfahrzeugkontrolle, bk. "Adresler") göndermeniz gerekmektedir. İsteddiğiniz taktirde AB-Ehliyetinizi bir Liechtenstein Ehliyetine çevirtirebilirsiniz.

AB dışında her hangi bir ülkede tanzim edilen ehliyetler, trafik şubesi tarafından ayrı ayrı kontrol edilecektir. Genel olarak bir test sürüşü de yaptırılacaktır. Ancak bu teorik bir sınav değil, sadece sürüş pratiğinizi kontrol eden bir testtir. Test sürüşünü başarıyla geçtiğiniz taktirde Liechtenstein ehliyeti tanzim edilir. Memleketinizde aldığınız ehliyetiniz emanete alınır ve yurtdışına çıktığınız anda sizlere iade edilir. Değiştirilmesi gerekli ehliyetlerin Liechtenstein'a yerleştikten sonraki oniki ay içerisinde değiştirilmesi gerekmektedir.

**Bayramlar
ve Tatiller**

Yılbaşı	01 Ocak
Dreikönig	06 Ocak
Lichtmess	02 Şubat
Josef Günü	19 Mart
Paskalya (Ptz)	
İşçi Bayramı	01 Mayıs
Auffahrt	
Pantekot (Ptz)	
Fronleichnam	
Cumhuriyet Bayramı	15 Ağustos
Mariä Geburt	08 Eylül
Azizler Günü	01 Kasım
Mariä Empfängnis	08 Aralık
Noel Bayramı	25 Aralık
Stefan Günü	26 Aralık
Spor Tatili	Şubat/Mart aylarına denk gelen karnaval döneminde birer hafta
Paskalya Tatili	Mart/Nisan aylarında iki hafta
Yaz Tatili	Temmuz ve Ağustos aylarında altı hafta
Güz Tatili	Ekim ayında iki hafta
Noel Tatili	Aralık ayının son ve Ocak ayının ilk haftası

Yıllık Şenlikler

Liechtenstein'da yıl boyunca bir çok şenlikler yapılır:

Faşing veya Fastnacht denilen **Karnaval Sezonu'nun** son günleri sözde 'Kirlili Perşembe' olarak anılır ve 'Faşing Salı' günü arasındaki haftayı kapsar. Bu günlerde tüm meydan ve umumi lokallerde neşeli eğlenceler vardır. Rengarenk kıyafetleri ve özel müzikleriyle tanınan 'Gugger' grupları her yeri istila eder. Bir çok yerde de karnaval alayları organize edilir.

Karnaval dönemi sona erdikten sonraki ilk Pazar gününün adı '**Funkensonntag**' (Kıvılcım Pazarı). O gün tüm beldelerde devasa odun yığınları yakılmakta ve böylece kış boyunca faaliyette olan kötü ruhlar kovulmaktadır.

Paskalya, pantekot, Noel gibi dini bayramlar yanında en büyük bayram, 15 Ağustos'ta kutlanan '**Prenslük Bayramı**' yılın en görkemli şenliğidir. Aynı güne denk gelen **Cumhuriyet Bayramı** nedeniyle özel dini ayinler ve Vaduz sarayının meydanında söylevler verilir. Vaduz'un çarşısı bu günde 7'den 70'e kadar herkes için tek bir eğlenme yeridir. Görkemli bir havai fişek gösterisiyle şenlik sona erer.

Şenlikler ve eğlence programları hakkında bilgi Liechtenstein Turizm Dairesi olan **Liechtenstein Tourismus'dan** alabilirsiniz (bk. "Adresler").

Nüfusun çoğunluğu Roma-Katolik mezhebindedir. 2000 yılında gerçekleştirilen nüfus sayımında Liechtenstein nüfusunun %90,8'i Roma-Katolik mezhebinden olduğunu bildirdi, yabancı uyruklularda bu oran %56,8'dir. Buna göre yabancı uyrukluların kalan kısmı diğer dinlerdendir. 2000 yılında yabancı uyrukluların % 17,1'i Protestan, %2,7'si Hıristiyan-Ortodoks ve %12,5'i müsliman inancına bağlıyken %4,8'in hiçbir dini aidiyatı bulunmamaktadır.

Liechtenstein anayasası gereğince çeşitli dinlerin değerleri farklıdır. Gerçi anayasa din ve vicdan hürriyetini sağlamaktadır ancak Roma-Katolik Kilisesi "Devlet Kilisesi" olarak devletin özel koruması altında bulunmaktadır. 1998 yılından bu yana Vaduz Başpiskoposluğu varlığını sürdürmektedir.

Din dersi

Devlet okullarının ilkokul kademesinde şu ana kadar konfesyonel Katolik ve Protestan din eğitimi verilmiştir. Anne ve babalar çocukların katılımı konusunda tercih yapma hakkına sahiptirler. İslam için ilkokul kademesinde din dersinin 2009'da uygulanması ise henüz proje aşamasında bulunmaktadır. Devam eğitimindeki öğrenciler ise din ve kültür dersini veya konfesyonel (Katolik veya Protestan) din dersi seçme hakkına sahiptirler.

Kiliseler ve Dini Birlikler

Çeşitli dillerde ayin, dini hizmetler ve adresler için bk. "Adresler".

Kullanılmış ve daha sonra kendiniz tarafından kullanılacak **ev-eşyaları gümrüksüzdür**. Bu tür ev eşyalarınızı getirirken özel gümrük muamelesi için dilekçe vermeniz gerekir. İlgili form, aynı zamanda Liechtenstein hudutlarını kontrol eden İsviçre Gümrük Müdürlüğünden de alabilirsiniz. Form ile birlikte şu belgeleri sunmanız gerekir:

- Girişi yapılacak tüm eşyaları gösterir liste
- Liechtenstein Prensiği için geçerli ikamet izni
- Kira kontratı veya meskeninizin tapusu/satış belgesi
- Yurtdışındaki ikamet kayıtlarınızın silindiğine dair belge
- Gümrük Müdürlüğü eşyalarınızın gümrüksüz girişi için başka belge isteyebilir.

Buna ilaveten bir çok mevzuatlar geçerlidir. Ev Eşyaları için Gümrük Muamelesi ('Zollbehandlung von Übersiedlungsgut') başlıklı formda bu konuda ayrıntılı bilgi verilmiştir. Formu **İsviçre Gümrük Müdürlüğü Şubelerinden** alabilirsiniz (Eidgenössische Zollverwaltung; bk. "Adresler").

Not: Ev eşyalarınızın girişini tüm İsviçre Gümrük Genel Müdürlüklerinde yaptırabilirsiniz. Liechtenstein sınırında Schaanwald Gümrük Dairesi bulunmaktadır. Taşınma için bir nakliyat şirketini görevlendirdiğiniz zaman bu daire size gümrük formaliteleri konusunda yardımcı olacaktır.

Motorlu Araçların Gümrük Girişi **AB ülkelerinden gelen araçlar** için şu geçerli: Aracınız ev eşyası olarak beyan edildiğinde gümrük ve KDV ödemeksiniz Liechtenstein'a giriş yapabilirsiniz. Bu muafiyetten ancak aracın önceden yurtdışında en az altı ay kullanılmış olması halinde yararlanabilirsiniz. Ancak Liechtenstein araç ruhsatını almadan önce, aracınız **trafik şubesinin** resmi teknik kontrolünden geçirecektir (Motorfahrzeugkontrolle; bk. "Adresler"). Bir saatlik kontrol için randevu almanız gereklidir. Kontrolde önce Liechtenstein veya İsviçre'de faaliyet gösteren her hangi bir serviste egzoz gazı kontrolünü yaptırmalısınız.

Diğer ülkelerden gelen araçlar için farklı mevzuatlar geçerlidir. İlgili bilgileri Trafik Şubesinden alabilirsiniz.

Not Aracın Liechtenstein'a girerken hemen beyan edilmesi gereklidir. Araca ayrıca, Liechtenstein'a yerleştikten sonra en geç 12 ay içerisinde Liechtenstein plakası takılması mecburidir.

Evcil Hayvanların Girişi Hayvanın cinsi ve geldiği ülkeye bağlı olarak farklı mevzuatlar ve şartlar geçerlidir. **Giriş yapmadan önce size, Gıda Ürünleri Kontrolü ve Veteriner Dairesi'ne danışmanızı tavsiye ederiz** (Amt für Lebensmittelkontrolle und Veterinärwesen; bk. "Adresler")

İkamet İzni/Çalışma İzni/ Vatandaşlık

21

Giriş
İkamet İzni/Çalışma İzni/Vatandaşlık

Liechtenstein’da Mesken Liechtenstein Prensiği'nin nüfus oranının büyük çoğunluğu yabancı uyrukludur (31.12.2008’de % 33,1). Bundan dolayı yabancılar açısından ikamet kısıtlamalarına tabidir. Planlanan taşınma öncesinde Yabancılar ve Pasaport Dairesi'nden ilgili onayın ibraz edilmesi şarttır. Lütfen zamanında **Yabancılar Dairesi Pasaport Şubesine** başvurunuz. (Ausländer- und Passamt; bk. “Adresler”).

İkamet hakkı beyana tabi Yabancı uyrukluların Liechtenstein için her bir yerleşme talebi, kısa süreli dahi olsa vatandaşlığına bakılmaksızın onay gerektirir.

Sınır işçiliği: Kayıt ve izne tabidir Üçüncü ülkelerden olup, geçiş izni olan vatandaşlarının Liechtenstein’da işe alınmaları onaya tabidir. EWR-ülke üyeleri ise 10 gün içerisinde bildirimde bulunmakla yükümlüken, İsviçre vatandaşlarından bunun için ne onay ne de bildirim yükümlülüğü aranmaktadır.

Not: İzin dilekçesi taşınmadan ve işbaşı yapılacak günden en az dört hafta önce ibraz edilmelidir. İşe alınma veya ikamet, onay alındıktan sonra gerçekleştirilir.

İkamet izni çekilişi: EWR-ülkesi üyeleri yerleşme onayı çekilişine katılma hakkına sahiptir. Katılanlar ister çalışan, isterse çalışmayan kategorisinde çekilişe katılabilirler. Ön çekiliş ücreti CHF 80.– ve ana çekiliş için CHF 200.–’dür. Katılma koşulları hakkında bilgiyi ve formları Yabancılar Dairesi Pasaport şubesinden temin edebilirsiniz veya www.apa.llv.li internet adresinden indirebilirsiniz.

İkamet
Yerinizde Kayıt

Giriş yaptıktan sonraki 8 gün içerisinde ikamet adresinizi belediye ve Yabancılar Dairesi Pasaport Şubesine bildirmeniz şarttır. Bu kayıt için geçerli pasaportunuz ve Yabancılar Dairesi Pasaport şubesinden ikamet izni alabileceğinize dair belge ibraz etmelisiniz.

Liechtenstein'a
Ziyaret

Turist veya hizmet alıcısı olarak, yukarıdaki makamlara kayıt gerekmezsiniz, kesintisiz olarak Liechtenstein'da en fazla üç ay boyunca kalabilirsiniz. İkinci defa üç aylık bir giriş yapmak için en az bir ay yurtdışında kalınması şarttır.

Not: Misafirlerinizin sağlık sigortasının yeterli olup

olmadığını kontrol ediniz. Avrupa Sigorta Kurumu üzerinden

SWICA'ya süreli bir sigorta yaptırılabilir (bk. "Adresler").

Vize

Liechtenstein vize işlemleri konusunda dünya çapında İsviçre tarafından temsil edilmektedir. O nedenle Liechtenstein'a gitmek isteyen vatandaşlar vize almak zorundadır. Vize talebi için en yakın İsviçre Konsoloslukları'na başvurulması gerekmektedir.

Aile birleşimi
nedeniyle
ikamet izni

Liechtenstein'da yaşayan kişiler için aile birleşimine imkân tanımak sebebi ile bu kişilerin aile üyelerine oturma izni verilebilmektedir. Aile üyeleri arasında EWR üyeleri için eş, bakılmakla yükümlü olunan ve belgelendirilebilen akrabalar sayılmaktadır. Üçüncü devlet üyeleri için sadece eşler ve 18 yaşın altındaki çocuklar aile üyesi sayılmaktadır. Üçüncü ülke vatandaşlarının aile birleşimi ikamet izni belirli koşullara bağlıdır (azami üç sene aynı yerde ikametgah başvuran kişinin ekonomik açıdan sağlam bir yapısı, yeterli Almanca bilgisinin seyahat öncesinde belgelenmesi).

Not: Evlilik birleşimi veya birlikte yaşamak nedeniyle verilen bir ikamet izni boşanma ve ayrılma halinde iptal edilebilir.

Uyum

Yabancılar Dairesi Pasaport şubesi oturma ve yerleşme onayı alan kişileri uyum çabalarında desteklemektedir. Üçüncü ülke üyeleri için Almanca ve Liechtenstein hakkında bilgi sahibi olmak daha uzun süreli bir oturma için ön koşuldur. Üçüncü ülke vatandaşları Yabancılar Dairesi Pasaport şubesi ile bir uyum anlaşması akdetmekle yükümlüdür. Söz konusu Almanca kursu Yabancılar ve Pasaport Dairesi tarafından maddi olarak desteklenmektedir. Daha fazla bilgi için yabancılar dairesi pasaport şubesine veya belirtilen internet adresine başvurabilirsiniz. www.apa.llv.li

Liechtenstein Vatandaşlığı

30 yıl boyunca Liechtenstein'da ikamet edenler, **yerliler için kolaylaştırılmış usul** ile Liechtenstein vatandaşlığına geçebilmektedir. Liechtenstein'da, ikamet süresi hesaplanırken, kişinin 20 yaşını doldurana kadar Liechtenstein'da yaşadığı süre/yıllar çift sayılmaktadır. Bu usul için diğer şartlar:

- Dilekçe tarihinden önceki en az son beş yıl düzenli ve aralıksız Liechtenstein'da ikamet etmiş olmak
- Mevcut diğer vatandaşlıklardan vazgeçmek

30 yıl beklemeden Liechtenstein vatandaşı olabilmek için, diğer yol **oylama ile vatandaşlığa geçme** usulüdür. Bu sistemde; bir belediyede oy hakkına sahip olanlar söz konusu olan kişinin Liechtenstein vatandaşlığına geçmesi hakkında oylama yapmaktadır. Olumlu sonuç alındığı takdirde Liechtenstein Parlamentosunun onay ve Prens tarafından taktir edilen vatandaşlık hakkı alınacaktır. Mevcut olan diğer vatandaşlıklardan vazgeçilmesi bu usul ile de şarttır.

Liechtenstein **vatandaşlığını alma hakkı**, Liechtenstein vatandaşıyla kıyılan bir **nikahla otomatik olarak alınmaz**. Ancak Liechtenstein vatandaşı ile yapılan evlilikle birlikte aşağıdaki şartları yerine getirildiğinde **kolaylaştırılmış vatandaşlığı geçme hakkı** söz konusudur.

- Toplam on sene Liechtenstein’da ikamet etmiş olmak (evli kalınan yıllar çift sayılır)
- Evlilik en az beş seneden beri devam etmiş olması
- Mevcut vatandaşlıktan vazgeçmek
- Liechtenstein vatandaşı olan eşi, Liechtenstein vatandaşlığına daha önceki evliliği nedeniyle almış olmamalıdır.
- Liechtenstein’lı evli çiftler daha önce yapılmış bir evlilik birliğinden dolayı vatandaşlık hakkı elde etmiş olmamalıdır.
- Ayrıca Liechtenstein’da vatandaşlık hakkı elde etmek için aşağıdaki şartlar istenir: Almanca dil bilgisinin belgelenmesi ve Liechtenstein hukuk düzeni ile devlet yapısının (yurttaşlık bilgisi) temel bilgilerine sahip olduğuna dair kanıt.

Not: Vatandaşlık hakkında burada sadece en önemli

şartlar sunulmuştur. Buna ilaveten herkes için ayrıca

kontrol edilmesi gereken başka şartlar da söz konusudur.

Annesi veya babası Liechtenstein vatandaşı olan **meşru ve gayrı meşru çocuklar, doğumla birlikte otomatik olarak Liechtenstein vatandaşı** olur. Liechtenstein vatandaşlığının kaydı için **Nüfus Dairesi** (Zivilstandsamt; bk. “Adresler”).

Liechtenstein vatandaşlık hakkının kolaylaştırılmış ve niza- ma uygun bir dava olarak çocuklara **aktarılması** için bir dizi yasal talimat söz konusudur. Bilgileri **Nüfus İdaresinden** temin edebilirsiniz (bk. “Adresler”).

Mesken Edinmek/ Yerleşmek için Yardım

Kiralık daireler genel olarak **emlakçılar** vasıtasıyla edinilir ve komisyon ev sahibi tarafından ödenir. Adresleri telefon rehberinin sektör dizininde veya www.welcome.li web sayfası üzerinden temin edebilirsiniz. Ayrıca **gazetede** veya **işyerlerinin kara tahtalarında ilan vermek** suretiyle özel ev sahipleri kiralık daireleri bildirir. Kira kontratını imzalarken genel olarak bir aylık kira bedeline tekabül eden **depozit** ödenir. Depozit, kiracı çıktıktan sonra faiziyle birlikte iade edilir. Bir çok ev sahibi, **özel ev sigortasının** yapılmasını ister. Bu tür sigorta, binanın kiracıdan dolayı zarar gördüğü durumlarda (örneğin su basması) zararı karşılamaktadır. Kira kontratı imzalamadan kiralık dairenin demirbaşı ve noksanlıkları gösterir bir listeyi tanzim edip ev sahibinin imzasını almakta fayda vardır. Liechtenstein’da her hangi bir kiracı koruma kanunu yoktur.

Not: Liechtenstein’da ev kiralari çok yüksektir.

Piyasada genelde çok az sayıda ekonomik konut bulunmaktadır. Gelir düzeyi düşük olan ailelere devlet tarafından kira yardımı yapılmaktadır. **Kira yardımı** için Toplu Konut İdaresi’ne başvurulabilir (Amt für Wohnungswesen; bk. “Adresler”). Ayrıntılı bilgiler “Liechtenstein’da aile yardımı” başlıklı broşürdedir (bk. “kaynak”).

- Oyun Grupları** En az üç yaşında olan çocuklar anaokuluna geçene kadar her birimde bulunan oyun gruplarına gidebilir. Oyun grupları haftada bir ya da iki kere iki -üç saat için toplanır. Ücretler ve çalışma saatleri için detaylı bilgileri yerleşim yerinizdeki belediyeden veya Liechtenstein Oyun Grubu Derneği'nden alabilirsiniz (Spielgruppenverein; bk. "Adresler").
- Kreş** Kreşler genel olarak **mecburi değildir ve ücretsizdir**. Liechtenstein'da oturan çocukların %90'ı kreşe gider. **Yabancı uyruklu çocuklar** için prensip olarak bir **yıl kreşe gitmek mecburidir**. Bu çocuklara bu süre içerisinde Almanca dil dersi sunulmaktadır. Kreş'e kabul edilebilmek için çocuk, kreş yılı başlangıcından (Ağustos ayı ortası) önceki 30 Haziran tarihi itibarıyla dört yaşına girmiş olmalıdır. (Son gün 30 Haziran, Temmuz/Ağustos ayları için istisna yapılabilir).
- Okul** **Okul kanununda belirtilen mecburi eğitim süresi dokuz yıldır**. 30 Haziran tarihine kadar altı yaşını tamamlayan çocuklar bir sonraki güz dönemi için (Ağustos ayın ortasında) okula kaydolunur. Çocuklar beş yıllık **ilköğretimden** sonra yeteneklerine göre ya (dört yıl) ortaokula ya da (dört yıl) **Realschule** adlı okula ya da (yedi yıl) Gymnasium adlı liseye gider. Spor yeteneği olan çocuklar Realschule Schaan'daki Liechtenstein **Spor Okulu'na** veya Liechtenstein Gymnasium'undaki spor bölümüne katılabilirler. Öğrenci dokuz yıl olan mecburi eğitim süresini tamamladıktan sonra **gönlü olarak 10.okul yılını** da okuyabilir.
- Önemli Not**
- Yabancı çocukların ebeveynleri Liechtenstein'a taşınır taşınmaz ilgili **Milli Eğitim** Müdürlüğü'ne başvuracaktır (Schulamt; bk. "Adresler"). Almanca bilen çocukları olanlar doğrudan buldukları yerdeki okul müdürlüğüne veya kreş idaresine başvurabilmektedir.

- Yabancı çocuklara kreş ve okulda ilave Almanca dersleri verilmektedir (ikinci dil olarak Almanca, DAZ). Almanca bilmeyen, fakat 1. sınıf için fazla büyük olan çocuklar önce özel bir hazırlık sınıfında yoğun bir ders programıyla Almanca öğrenir. En geç bir yıl sonra normal okul sınıfına devam eder. Gerekli hallerde küçük gruplara Almanca dersler vermeye devam edilir.

Meslek eğitimi ve meslek okulu

Mecburi eğitimi tamamladıktan sonra öğrenciler, yeteneklerine göre yüksek öğrenime veya bir firmada mesleki eğitime geçebilirler. (bk. “Eğitim ve İleri Eğitim, Kurslar”). Meslek eğitimi tamamlandıktan sonra meslek yüksek okuluna devam edilebilir. Buradan üniversiteye giriş için bir genel diploma verilir. Eğitim dönemleri yıllıktır ve en az dört sömestr sürmektedir.

Özel Okullar

Triesen'deki **Formatio Özel Öğrenim Okulu tam gün okuludur**. Sınıfları oldukça küçüktür ve ders iki dilde verilir (İngilizce). Schaan'daki **Waldorf Okulu** Rudolf Steiner pedagojisi oryantasyonlu olarak bununla birlikte bir kreş ve tam gün okulu olan bir Gesamtschule işletmektedir (bk. “Adresler”). Dokuzuncu eğitim yılına kadar (bk. “Adresler”). **International School Rheintal** Buchs'ta (sınır komşusu İsviçre'de) çok kültürlü bir kreş ve okul eğitimi sunmaktadır, buna Liechtenstein, St. Gallen ve Voralberg bölgelerini de dâhil etmektedir. Kreşe üç ilâ altı yaş çocukları kabul edilmektedir. Okul eğitimi birinci eğitim kademesinden (altı yaş) on ikinci eğitim kademesine kadar (18 yaş) sınıflar içermektedir. Ders dili İngilizcedir (bk. “Adresler”).

Başka sorunuz varsa Eğitim Dairesi'ne başvurabilirsiniz. Eğitim Dairesi'nin Sekreterliği sorunuzu ilgili makama iletacaktır (Schulamt; bk. “Adresler”).

Günlük yapı ve tam gün okullar

Okul ve refakat hizmetleri şu anda yoğun bir değişim süreci yaşamaktadır. Okul ve günlük çocuk bakım evleri gittikçe artan oranda beldelerde **günlük eğitim düzenine** göre yapılandırılmaktadır. Günlük eğitim düzenine göre etüt mantığına göre okul başlama saatinden öğle yemeği sonrasına kadar ve öğleden sonra refakat dâhilinde ev ödevlerine yardımcı kapsamaktadır. Bu esnada çocuklar kendi yaşlarına uygun olarak bakılmaktadır. Anaokulu ve ilkoluk kademesinde Eschen, Planken ve Triesen’de tam gün eğitim kurumları yer almaktadır. Planken’deki kurumlar tüm beldelerin çocuklarına açıktır. Okul tamamlayıcı bir hizmet olarak bütün beldelerin ilkokullarına ev ödevlerinde yardım ve ders saatlerinden sonra refakat hizmeti verilmektedir. Liechtenstein’daki diğer tüm ileri kademe eğitim kurumları için bir öğlen bakım hizmeti verilmektedir. Tam gün okullar (bütün gün eğitim organizasyonu ile faaliyet gösteren okullar, öğle yemeği, ev ödevinde yardım ve boş zaman değerlendirmesinden ibarettir) özel okullar olarak organize edilmiştir (Formatio, Waldorfschule und International School Rheintal). İlkokul Schaan’da tam gün eğitim için pilot uygulaması (kreş ve ilkokul) bulunmaktadır. Vaduz’da 2010/2011 eğitim yılında yine “tam gün okul” pilot uygulaması planlanmaktadır. Anaokulu ve okul çocuklarının refakati okul tatillerinde de yine yapılandırılma aşamasındadır, örneğin Triesen’de olduğu gibi.

Aile, Çocuk Bakımı, Eğitim

Ev dışındaki bakım yapılandırmasına rağmen halen çok az kurum hizmet vermektedir. Aşağıdaki kurumlar size refakat anlamında hizmet veren kurumları bulmakta yardımcı olur:

Anne-Baba-Çocuk Forumu (Eltern Kind Forum; bk.“Adresler”) sizi ev dışında **çocuk bakımı** konusunda bilgilendirir, ailelere bakım yerleri bulur ve çocuk bakıcılarını eğitir. Çocuk bakıcıları kendi öz çocuklarının yanında kendi evle-

rinde ek olarak tam gün çeşitli yaştaki çocuklara bakarlar. Anne-baba-çocuk forumu aynı zamanda bebek bakıcıları bulmakta da yardımcı olur. Ayrıca ailelere çocuk yetiştirme konusunda soru ve problemlerin danışılmasına imkân tanır.

Tam gün kreşlerde çeşitli yaş grubundaki çocuklar lisanslı bakıcılar tarafından grup halinde bakılır. Tam gün veya yarım gün bakım, saatlik bakım, öğle yemeği gibi hizmet seçenekleri mevcuttur. Tam gün kreşlerde tam gün bakım hizmeti verilir ve neredeyse bütün sene boyunca açıktır. **Liechtenstein Kreş Derneği** (Verein Kindertagesstätten; bk. “Adresler”) aşağıdaki beldelerde kreş işletmektedir: Vaduz, Schaan, Balzers, Triesen, Triesenberg, Eschen ve Ruggell; Triesen'deki Swarovski firmasının çalışanları için, Schaan'daki Hilti AG'in çalışanları için, Vaduz Üniversitesi'nde çalışan ve okuyan öğrenciler için. Bunun dışında Gamprin, Planken'de de kreşler bulunmaktadır, Vaduz ve Mauren'de (**Kinderoase – çocuk vadisi**) ve Schaan'da (**Sini Kid'z Highway**) esnek bakım hizmeti verilmektedir. (bk. “Adresler”)

Özel çocuk bakıcı hizmetleri, **Sosyal Hizmetler Dairesi** (Amt für Soziale Dienste) tarafından organize edilir.

Liechtenstein'da **anne-babalara yardımcı** olan başka bir adres: **‘Mütterzentrum Rapunzel’** gibi aileler arası organize edilen toplantı yerleri (bk. “Adresler”). Ayrıca **Eğitim ve Aile Danışma Hizmetleri** de sizlere yardımcı olmaktadır. ‘Liechtenstein'da Aile Yardımı’ başlıklı broşürde gerekli tüm bilgiler mevcuttur (bk. “Kaynak”).

Not: Ailenizin gelirine bağlı olarak çocuk bakım ücretleri bütçenize büyük yük oluşturmaktadır. Düşük gelirli aileler için Sosyal Hizmetler Dairesi yardım sağlamaktadır **Sosyal Hizmetler Dairesi** (Amt für Soziale Dienste; bk. "Adresler").

Bakım günleri Bir aile ferdi eğer aynı evde mukim etmekteyse, aile üyesi birinin hasta veya kaza yapma durumunda **üç güne kadar** işverenden izin hakkı talep hakkına sahiptir. Bu hakktan faydalanabilmesi için hekim raporu şartı aranır ve ayrıca başka imkanın sağlanamadığı kanıtlanmalıdır.

Sosyal Sigortalar Kayıt ve Primleri

İşveren, ücretlilerini sosyal sigortalara kayıt etmek ve ilgili primleri maaştan kesme suretiyle sigortalar kurumuna iletmekle yükümlüdür.

Serbest çalışanlar veya çalışmayanlar, ilgili sosyal sigortalar kurumuna (örnek: onaylı her hangi bir sağlık sigortası) başvurup gerekli kayıt ve prim ödemelerini yapmak zorundadır.

Liechtenstein'dan taşındığınız taktirde Liechtenstein'daki sigortanız sona ermektedir. İstisna: Liechtenstein'da çalışıp diğer bir ülkede oturanlar için sigorta mükellefiyeti devam etmektedir.

Hastalık ve Doğum

Liechtenstein Sağlık Sigortası, hastalık ve doğum durumlarında faaliyete geçer. **Hasta bakımı** için masrafları üstlenir (tıbbi tedavi) ve hastalık veya annelik izni süresince maaş kesilmesini karşılamak için **günlük hastalık parası** öder.

Liechtenstein'da oturan herkes sağlık sigortasına kayıtlı olmak zorundadır.

İşçiler kaza sigortalı olup, işten dolayı kaza sigortası kapsamında olmayanların kaza sonucunda meydana gelen tıbbi masraflarını sağlık sigortası karşılamaktadır.

Bu uygulama Liechtenstein'da resmi onaylı bazı sağlık sigortaları tarafından sağlanmaktadır. (bk "Adresler").

İş Kazaları ve Mesleki Hastalıklar

İş kazaları, mesleki hastalıklar ve tatil süresince meydana gelen kazaları kapsayan bir kaza sigortası, işveren tarafından işçiler için sağlanmaktadır. Kaza sigortası, kaza sonucunda meydana gelen tıbbi masrafları karşılar, Günlük Kaza Parası veya maluliyet emekliliği gibi kaza tazminatlarını da ödemektedir.

Malulen Emeklilik

Çalışamaz hale gelen bir kişiyi tekrar iş hayatına kazandırmak **Maluliyet Sigortası**'nın (Invalidenversicherung IV/ 1. sütun) ilk hedefidir. Örneğin: Deneme çalışmaları veya yeni meslek edindirme gibi.

Entegrasyon programlarının olumsuz sonuçlar vermesi durumunda Maluliyet Sigortası, çalışamazlık durumun en az bir yıl sürdükten sonra ve maluliyet derecesi en az %40 olması şartıyla emeklilik parasını ödemektedir.

Maluliyet sigortasının ödediği emeklilik parasına ilaveten işyerleri kendi işçileri için özel bir sigorta sistemini (2. sütun) kurmuştur.

Emeklilik parası, Liechtenstein'dan taşındıktan sonra da kesilmez. Emeklilik parası, Liechtenstein'dan taşındıktan sonra da kesilmez. Ancak çalışamaz derecesi %50'den az olanlar için bazı kısıtlamalar geçerli olabilir.

Yaşlılık Emekliliği

Emekli Sandığı (Alters- und Hinterlassenversicherung AHV/1. sütun) emekliliği ödemektedir. Emeklilik yaşı, 60 ile 70 yaş arasında serbest seçilebilmektedir. Liechtenstein'da ikamet eden herkes, **20. yaştan itibaren SSK'da, yani AHV'de sigortalı olmak zorundadır**. Liechtenstein'da çalışanlar ise 18. yaştan itibaren sigortalıdır.

Emekli sandığının ödediği emeklilik parasına ilaveten **işyerleri kendi** işçileri için özel bir sigorta sistemini (2. sütun) kurmuştur. Bu tür özel sigortalar sadece işçiler içindir. Ancak primler, hem işçi hem de işveren tarafından ödenmektedir. 2. sütun sigortalı olabilmek için bir takım şartlar aranmaktadır (yıllık asgari ücret vs.). Bunlarla ilgili olarak **Finanzmarktaufsicht FMA (Finansal Piyasa Denetim Merkezi)**,

Sigortacılık ve emeklilik denetimi bölümünden bilgi alabilirsiniz (bk. “Adresler”).

Emeklilik parası, Liechtenstein’den taşındıktan sonra da kesilmez.

Emekli yaşınız gelmeden önce Liechtenstein’den taşıyor iseniz, AHV/1.Sütun’a dayanan emeklilik hakkınız devam etmektedir. 2. sütuna gelince; Liechtenstein’den taşındığınız takdirde firmanın sigorta kurumu sizlere serbest dolaşım ödemesi gibi bir tür teminat olan ‘Freizügigkeitsleistung’ ödemesinde bulunmak zorundadır. Sigorta durumuna bağlı olarak bu teminatın ödeme şekli değişebilir (örneğin sigorta amacıyla bloke edilen bir banka hesabına ödeme), münferit hallerde duruma bağlıdır ve yasa çerçevesinde düzenlenir.

Vefat

Vefat durumunda Emekli Sandığı (AHV 1. sütun) **Dul ve Yetim Maaşları** ödemektedir. Çalışanların vefatında, ayrıca firmanın sigortası (2. sütun) tarafından ödenen paralar da eklenir.

Vefat durumundan kaynaklanan ödemeler Liechtenstein’den taşınıldığında da kesilmez.

İşsizlik

Tüm işçi ve çıraklar **İşsizlik sigortasında** (Arbeitslosenversicherung ALV) sigortalıdır. İşsizlik – günlük parasının ödenmesi için geçerli şartların yerine getirilip getirilmediği İktisat Dairesi tarafından kontrol edilir. Ödemeler belli bir süre ve bazı koşullara bağlıdır.

Doğum izni

Çalışan annelerin 20 haftalık bir doğum izni bulunmaktadır. Bunların 16 haftası doğumdan sonra kullanılmak zorundadır. Ayrıca ücretsiz olarak üç aylık bir ebeveyn izni kullanmak da mümkündür (bk. broşür “Liechtenstein’da aile yardımı” ve ek “literatür” veya www.asd.llv.li web sayfasına başvurunuz).

Aile Yardımı

Doğum ve çocuk sayısından dolayı veya **tek başına çocuk yetiştirenlere** verilen ek ücretler **Aile Vakfı** (Familienausgleichskasse FAK) tarafından ödenmektedir. Paralar genel olarak işverene verilir ve maaş ile birlikte işçiye iletilir. Ancak çalışmayanlar veya serbest meslek mensupları da bu kapsamda bazı haklara sahiptir.

Liechtenstein’den çıkış durumlarında ödeme kesilir. Ancak Liechtenstein’da çalışan fakat yurtdışında ikamet edenler de belirli yardımlardan (örn. Aile Yardımı) faydalanabilmektedir.

Diğer Ödemeler

Diğer hizmetler ile ilgili:

- Doğum ve loğusa döneminde **Günlük Hastalık Parası’nı** alma hakkına sahip olmayan kadınlara devlet tarafından ödenen ve gelire bağlı olan Annelik **Ek Ücreti** (sadece Liechtenstein’da ikamet edildiği zaman; kayıt için **İktisat Dairesi** yetkilidir; Amt für Volkswirtschaft)
- Maddi açıdan muhtaç olan emeklilere devlet tarafından ödenen gelire bağlı olan Ek Ücret (sadece Liechtenstein’da ikamet edildiği zaman; kayıt için AHV-IV-FAK yetkilidir)
- Yardım veya bakıma muhtaç olanlara devlet tarafından ödenen **Muhtaç Tazminatları** (Kayıt için AHV-IV-FAK yetkilidir)
- Kör veya ileri derece görme engellilere devlet tarafından ödenen Körler Yardımı (sadece Liechtenstein’da ikamet edildiği zaman; kayıt için AHV-IV-FAK yetkilidir)

Not: Hastalık, annelik, iş kazaları ve meslek hastalıkları, işveren personel emeklilik sigortası, maluliyet, yaşlılık ve ölüm (2.sütun) konusunda daha ayrıntılı bilgileri **Finanzmarktaufsicht FMA (Finansal Piyasa Denetim Merkezi)**, Sigortacılık ve emeklilik denetimi bölümünden alabilirsiniz (bk. “Adresler”). İşsizlik sigortası konusunda daha ayrıntılı bilgileri **Amt für Volkswirtschaft/Abteilung Arbeitslosenversicherung (Devlet İktisat Genel Müdürlüğü/İş ve İşçi Bulma Kurumu’ndan temin edebilirsiniz** (bk. “Adresler”). Yaşlılık sigortası, dul ve yetim maaşları (1. sütun), iş göremezlik sigortası (1.sütun) ve Aile Yardımı hakkında ve ek ücretleri, muhtaçlar yardımı ve körler yardımı konusunda ayrıntılı bilgileri **AHV/IV/FAK-Anstalten (Liechtenstein Emeklilik, Veraset ve Aile Denkleştirme Kurumu)** (bk. “Adresler”). Bu kurumlarda ve belediye sandıklarında aynı zamanda **detaylı broşürler** mevcuttur (bk. www.ahv.li). Emeklilik konusunda düzenli olarak **uluslararası sempozyumlar** organize edilir ve İsviçre, Avusturya ve Almanya’dan gelen uzmanlar sorularınızı cevaplamaya hazırdır.

İkamet ettiğiniz belediye mıntıkasında ikamet kaydınız yaptırırken çalıştığınız işyerini ve işbaşı yaptığınız tarihi bildirmeniz istenir. Her işveren, Liechtenstein'da ikamet eden işçilerinin maaşından belli bir oranda **Gelir Vergisini** kesmek zorundadır. Vergi meblağı maaş tutarına bağlı olup genelde **brüt maaşın %4 ila %14 arasındadır.**

Maaşınızdan ayrıca **Sosyal Sigortalar Primleri kesilmektedir**: Emeklilik sigortası primleri (AHK-IV-FAK), firmanın özel sigorta primleri, işsizlik sigortası primleri, kaza sigortası primleri vs. Size ödenen maaş, **net maaşınız**dır ('Sigortalar' başlıklı bölüme bkz).

Not: Maaşınızdan kesilen gelir vergisi meblağının sadece peşin ödenen vergi olduğunu lütfen unutmayınız.

Tanımlanan vergi hesaplaması bir sonraki yılın ikinci yarısında vergi beyanınıza istinaden gönderilecektir. Eksik ödenen vergi tutarı sonradan ödenmek zorundadır, fazla ödenen vergiler ise tarafınıza geri ödenir.

Sorularınız varsa, işvereniniz, belediyenizin Mali Şubesi veya Liechtenstein Vergi İdaresi **yardımcı olacaktır** (Liechtensteinische Steuerverwaltung; bk. "Adresler").

Liechtenstein'da ikamet eden herkes **sağlık sigortasına** kayıtlı olmak zorundadır. Zorunlu hastalık sigortası konusunda Liechtenstein'da onaylı hastalık kasası ile bir sözleşme akdedilir. Buna ek olarak çeşitli ilave sigortalar da farklı katkı payı oranlarıyla hizmete sunulmaktadır: **genel, yarı-özel** ve **özel** sigortalar hizmetleri konusunda farklı standartlardadır. Genel olarak Liechtenstein'da ve sınır komşu ülkelerdeki yerleşik sözleşmeli doktorlar ve sözleşmeli hastanelerdeki genel ve uzmanlık gerektiren tıbbi tedaviler bir ana sigorta ile teminat altına alınır. Standart hizmetler genel olarak, Liechtenstein ve komşu ülkelerinde (İsviçre, Avusturya) faaliyet gösteren pratisyen ve uzman doktorlar ile sözleşmeli hastaneler tarafından gerekli görülen tüm tıbbi müdahaleleri kapsamaktadır. Ancak yıllık sağlık masraflarınızı belli bir **limite kadar kendiniz ödemek** zorundasınız. Sigortalar genel olarak dışı masraflarınızı ödemez.

Liechtenstein'da oturan insanlardan bir ömür boyu ihtiyat muayene ücreti alınmaz (Bebek ve küçük çocuk muayeneleri). Okul sağlık hizmeti, yetişkinler için ihtiyat muayenesi. Bu konuda gelecek olan davetiyelere riayet ediniz (Sağlık Dairesi)

Düşük gelirli kişiler için, sağlık sigortaları prim indirimi yapmaktadır. Ayrıntılı bilgiler ve başvuru formları için (Sağlık Dairesine veya Nüfus Dairesine) başvurabilirsiniz (Amt für Gesundheit; bk. "Adresler").

Liechtenstein'in kendi devlet hastanesi bulunmaktadır (bk. "önemli telefon numaraları").

Sosyal sigortalara katılım ve primler Liechtenstein’da iş ilişkisi olan ve geçiş izinli kişiler için esas olarak sigorta yükümlülüğü devam eder. İsviçre istisnadır, sağlık sigortasında ikametgâh prensibi geçerlidir

Liechtenstein’da faaliyet gösteren Sağlık Sigortaları (bk. “Adresler”)

Uzman Doktorlar Doktorlara ait güncel dizin için bk. www.ag.llv.li/Gesundheitsberufe veya www.gesundesliechtenstein.li ve de Liechtenstein telefon rehberi.

Psikoterapi ve psikoloji hizmetleri için bk. www.psychotherapie.li ve psikologların meslek odaları (Berufsverband der Psychologinnen und Psychologen; bk. “Adresler”).

Liechtenstein’da sosyal problemlere karşı çok sıkı önlemler mevcuttur (‘Sigortalar’ başlıklı bölüme bkz). Buna rağmen geçimini sağlamak için yeterli bir gelire sahip olmayanlar için devlet **Sosyal Yardım Parası** ödemektedir. Bilgi için Sosyal Hizmetler Dairesine başvurunuz (Amt für Soziale Dienste; bk. “Adresler”)

Devlet düşük gelirlili ailelere kira yardımı yapmakla, bunların maddi yükünü kısmen hafifletmeyi amaçlamaktadır. Kira yardımının tutarı gelir ve bütçe büyüklüğüne göre değişiklik gösterir. Konut yardımı için **Amt für Wohnungswesen (Toplu Konut İdaresi’ne)** başvurulabilir. (bk. “Adresler”)

Sosyal Hizmetler Dairesi (ASD)

Devlet dairesi olan ASD, bir defa yapılan kısa bir danışma ile başlayan uzun süreli tedaviye kadar varan geniş yardım imkanları sunmaktadır. Dairede çalışan uzmanlar, **özel, sosyal veya maddi** konularla ilgili sorularınıza cevap vermek için hazırdır.

Sosyal Hizmetler Bölümü, özel (ailevi), sosyal (iş, mesken) ve maddi (borçlar, düşük gelir) problemleri ile gelenlere yardım ve bilgi vermektedir.

Kinder- und Jugenddienst (Çocuk ve Gençlik Hizmetleri) bölümüne gençlere yardım alanlarındaki soru ve problemler için çocuklar, gençler ve yetişkinler başvurabilir (yetiştirme sorunları, ayrılma/boşanma, krizler, suiistimaller, ev dışında çocuk bakımı finansmanı, babalığın tanınması vs), ayrıca **Jugendförderung** (Gençliği Teşvik Bölümü) (Proje animasyonları, gençlik çalışmalarının teşviki vs.) ile **Jugendschutz (Gençlik Koruma Bölümü)** (alkol ve nikotin ile uyuşturucu tüketimi, dışarıya çıkma saatleri, medyaların kullanımı vs.) bölümüne başvurabilirler.

Terapi hizmeti için kriz geçiren kişiler başvurabilir. Örneğin aile içi şiddet, uyuşturucu bağımlılığı, kişisel kriz vs. Terapi hizmetleri tıbbi ve psikolojik danışmanlık ve kişiye özel aydınlatmalarda refakati kapsamaktadır, bunlar çeşitli ayakta tedavi hizmetleri ile birlikte sunulmaktadır.

Aile içi şiddet

Aile içi şiddet uzun yıllardan beri bir tabu idi. Bugün bu sorun resmi makamlar ve **emniyet müdürlükleri** tarafından ciddiye alınmaktadır (bk. “Adresler” **acil yardım hattı 117**) ve kadın, çocuk ve erkekler için çok çeşitli hizmet seçenekleri yer almaktadır. **Özel bilgilendirme ve danışma merkezleri** ile güvenli bir yer arayan kadın ve çocuk için **kadın sığınma evleri** bulunmaktadır (Frauenhaus; bk. “Adresler”). Bedensel veya cinsel açıdan şiddet nedeniyle bir mağduriyet yaşıyorsanız, doktor tarafından muayene edilmelisiniz ve bir doktor raporu almalısınız.

Danışma, enformasyon ve destek hizmeti veren merkezler insanlar her türlü sorun, soru ve danışma ihtiyacı duydukları konularda başvurabilirler (bk. ilgili bölümler). Zordaki insanlar örneğin Caritas veya “Liichtbleck” Vakfı'na (bk. “Adresler”) başvurabilir. Sayısız kişisel yardım organizasyonlarına ilişkin özet için www.kose.llv.li web sayfasına bakınız. “Liechtenstein’da aile yardımı” konulu broşür çeşitli resmi ve özel hizmetler ile uyumludur (bk. “Literatür”).

Not: Sosyal Hizmetler Dairesi'nin hizmetleri konusunda

kapsamlı bir özet, diğer resmi ve özel kurumlar ve

organizasyonlar hakkında bilgi için bk. www.asd.llv.li

sayfasından “sosyal sözlük” ibaresi.

Yetişkinlere hitap eden eğitim sunuları oldukça geniş kapsamlıdır. Yetişkinler için Eğitim Derneği'nin web sayfasından daha geniş bilgi edinebilirsiniz. (bk. "Adresler"). **Stein Egerta Yetişkin Eğitimi Derneği** genel ve güncel konularda kurslar (dil, sosyoloji, tarih, medya, iletişim vs) vermektedir. Bunun dışında **tüm belediyelerde** boş zaman değerlendirmesine yönelik kurslar verilmektedir. Schaan Belediyesi rneğin atölyeleri ve etkinlik merkezleri olan büyük bir sosyal tesise sahiptir. **Haus Gutenberg'in** eğitim sunusu özellikle de kişişsel gelişim ve maneviyat alanlarına ağırlık vermektedir. Mesleki eğitimin devamı için **BWİ Enstitüsü Liechtenstein Ticaret Odası'na** ait olup organizasyon, iletişim, personel yönetimi, pazarlama, muhasebe ve hukuk bilimi üzerine kurslar düzenlemektedir. **Stein Egerta Yetişkin Eğitimi Derneği** uzmanlık, sosyal ve yönetsel yetkinliğin geliştirilmesine yönelik mesleki eğitim kursları sunmaktadır. **Refa Enstitüsü** ekonomik alanda çeşitli temel eğitim ve seminerler düzenlemektedir.

İlkokul mezunu kişiler için Liechtenstein'daki sayısız işletmede çeşitli mesleklere yönelik ıracılık eğitimleri verilmektedir. Bu konuyla ilgili bilgi ve bölgede mevcut bilgisayar ve dil kurslarını gösterir listeyi **Meslek Danışma ve Meslek Eğitimi Dairesi'nden** (Amt für Berufsbildung und Berufsberatung) temin edebilirsiniz.

Yüksek ğrenim

Liechtenstein Üniversitesi (Hochschule), mimarlık, ekonomi ve finansman hizmetleri alanında ful-time ve part-time eğitim imknları sunmaktadır (Bachelor, Master, Doktora). **Liechtenstein Prenslieği'nde özel niversitede** (Private Universitt) meslek için eşlik edici doktora eğitimleri tıp ve hukuk alanında gerçekleştirilebilir.

Kadın meseleleri infra ve Fırsat Eşitliği Dairesi tarafından ele alınmaktadır. Anne-Baba-Çocuk Forumu ebeveyn ve çocuk yetiştiriciler için seminer ve kurslar, ayrıca çocuk bakıcıları için mesleki eğitim kursları ve bebek bakıcıları için eğitim kursları düzenlemektedir.

Almanca Dil Eğitimi

Toplamda Liechtenstein'da geniş bir meslek eğitim sunu yelpazesi bulunmaktadır. Bahsi geçen kurumların yanında diğer dernek ve organizasyonlar da çok çeşitli etkinlik ve aktivite düzenlemektedir. Bunun için basında yapılan bilgilendirmeleri takip ediniz.

Almanca kursları

Liechtenstein'da yaşamak istiyorsanız, başarının anahtarı Almanca dilini bilmektir. Bu ülke dilinde anlaşabilen kişiler için meslek, boş zaman değerlendirme ve komşuluk ile okul ve idarelerde iletişim kurmak kolaylaşacaktır. O nedenle de mümkün olduğu kadar çabuk Almanca öğrenmek çok önemlidir. İsviçre ve AB/EWR alanı dışından gelen vatandaşlar için uzun süreli oturma izni almanın ön koşulu Almanca bilgisidir.

Alacak dekontları

Bu enstitülerin Almanca kursları için Yabancılar ve Pasaport Dairesi tarafından kurs başına 200 CHF yardım yapılmaktadır:

- **Verein für Interkulturelle Bildung (ViB) (Uluslararası Kültür Eğitim Derneği)** Bu derneğin kurs sunusu ek olarak özel anne-çocuk Almanca kurslarını ve genel olarak uyum desteği için etkinlikleri kapsamaktadır.
- **Erwachsenenbildung Stein Egerta (Yetişkinler Eğitim Derneği Stein Egerta)**
- **Institut für Sprachkurse und Bildungsreisen AG (ISB) (Dil Kursları ve Eğitim Seyahatleri Enstitüsü)**

- **Effect Stiftung (Vakıf)**
- **BZB Berufs- und Weiterbildungszentrum (Meslek ve Meslek Geliştirme Eğitim Merkezi)**

Maddi destek bono fişini yabancılar ve pasaport dairesinden ve belediyelerden alabilirsiniz.

Çeşitli enstitü ve hizmet sağlayıcılarına ait adresler için bk. "Adresler".

Danışma Merkezleri

Liechtenstein’da sayısız danışma, destekleme ve bilgilendirme merkezi bulunmaktadır: Aşağıdaki kurumlara yönelik daha detaylı bilgiler için bk. “Bölüm, Adresler”:

- “Aha” – Tipps & Infos für junge Leute (“Aha” – Gençler için Öneri & Bilgiler)
- Bebek bakıcılığı hizmeti için bk. anne-baba-çocuk forumu
- Caritas
- Eltern Kind Forum (Anne-baba-çocuk Forumu)
- Fa6, Fachstelle für Sexualfragen und HIV-Prävention (Cinsel Sorunlar ve HIV-Önleme Merkezi)
- Frauenhaus Liechtenstein, Verein zum Schutz misshandelter Frauen und deren Kinder (Liechtenstein Kadın Sığınma Evi – Şiddete Maruz Kalan Kadınlar ve Çocuklar Koruma Derneği)
- Hospizbewegung Liechtenstein (Begleitung von Sterbenden und Trauernden); Liechtenstein Bakım Evi (ölenler ve yas tutanlara refakat)
- IBA, Informations- und Beratungsstelle Alter (Yaşlılar için Bilgi ve Danışma Merkezi)
- infra, Informations- und Kontaktstelle für Frauen (Kadınlar için Bilgi ve Danışma Merkezi)
- Kinder- und Jugenddienst (Amt für soziale Dienste); Çocuk ve Gençlik Hizmeti (Sosyal Hizmetler Dairesi)
- KBA, Kontakt und Beratung Alterspflege (Yaşlılar Bakımı İrtibat ve Danışma Merkezi)
- KIT, Stiftung für Krisenintervention (Kriz Müdahale Vakfı)
- Krebshilfe Liechtenstein (Liechtenstein Kanserle Mücadele Derneği)
- Konsumentenberatungsstelle (Tüketiciyi Koruma Derneği)
- LANV, Liechtensteinischer ArbeitnehmerInnenverband (Liechtenstein İşçi Derneği)
- Liechtensteinische Familienhilfen/SPITEX (Liechtenstein Aile Yardımı)

- LiPo, Liechtensteiner Patientenorganisation (Liechtenstein Hastalar Cemiyeti)
- Mütter- und Väterberatung des Liechtensteinischen Roten Kreuzes (Liechtenstein Kızıl Haç, Anne-Baba Danışma Merkezi)
- Mütterzentrum Rapunzel (Rapunzel Annelik Merkezi)
- Ombudsstelle für Kinder und Jugendliche (ombudsman, hakem kurulları)
- Online Beratung (Online-Danışmanlık, www.helpmail.li)
- Opferhilfestelle (Mağdurlar Yardım Merkezi)
- Schwanger.li, Schwangerschaftsberatungsstelle (Hamilelik Danışma ve Yardım Merkezi)
- Schulpsychologischer Dienst (Okul Psikolojisi Hizmetleri Merkezi)
- Selbsthilfegruppen in Liechtenstein (Liechtenstein'da kendi kendine yardımlaşma sağlayan gruplar)
- Solina, Beratungsstelle für Eltern, Kinder und Jugendliche (Anne-Baba, Çocuk ve Gençler için Danışma Merkezi)
- Sorgentelefon für Kinder und Jugendliche (Çocuk ve gençler için yardım hattı, telefon: 147)
- Sozialer Dienst (Amt für soziale Dienste); Sosyal Hizmet (Sosyal Yardım Kurumu)
- Stiftung Liachtbleck (Liachtbleck Vakfı)
- Therapeutischer Dienst (Amt für soziale Dienste); Terapi Hizmetleri (Sosyal Hizmetler Dairesi)
- Verein für Betreutes Wohnen (Denetimli Ev Yaşamı Derneği)
- Verein für Männerfragen (Erkek Sorunları Derneği)
- Verein Kindertagesstätten Liechtenstein (Liechtenstein Kreşler Derneği)

Kadınlar

Liechtenstein’da bir çok enstitü ve organizasyonlar özellikle kadınlara hizmet etmektedir.

Kadın ve anneler dernekleri bir çok belediyelerde gönüllü sosyal işlerle ilgilenmektedir. Daha çok dine yönelik olup çeşitli programlar sunmaktadır. (Bilgi için belediyelere başvurunuz).

Fırsatlar Eşitliği Dairesi’nin ana görevlerinden bir tanesi ise Liechtenstein’daki erkek ve kadın eşitliğini teşvik etmektir. Çalışmalarda kadın ve erkek için bütün yaşam alanlarında eşit fırsatlar sağlamaları için sayısız tedbir alınmaktadır. (Stabsstelle für Chancengleichheit; bk. “Adresler”).

Bu dairenin en önemli hedefi ise kadın organizasyonları arasında sıkı bir ağ oluşturmaktır: Kadın ağı şu anda 18 organizasyondan oluşmaktadır. Bunlar kadınların fırsat eşitliği konusunda çaba göstermektedir. www.3laenderfrauen.org ana sayfasında Liechtenstein sınırları dışına taşarak kadınları birbirine bağlamaktadır. Kadın ağında göç kökenli kadınlar da çalışmaktadır. Sayısız hizmet ve projelerini görmek için bk. www.scg.llv.li.

Liechtenstein Kadınlar Evi, fiziki, psikolojik veya cinsel şiddete maruz kalan kadın ve çocuklara sığınak ve yardım sağlamaktadır. Kadınlar, gündüz gece Kadınlar Evine kabul edilir (Frauenhaus; bk. “Adresler”).

Kadınlar için Danışma ve Kontak Bürosu **infra**, bir çok konuda kadınlara bilgi ve danışma hizmetleri vermekte, örneğin aile hukuku, nikahsız evlilik, eşler arasındaki problemler, ayrılma ve boşanma, Stalking, cinsel taciz, tekrar mesleki hayata dönmek, hamilelik ve annelikte sosyal haklar, göç-

menlik gibi birçok konuda yardımcı olmaktadır. Kadınlara özel **hukuk danışma hizmetleri** düzenli ve ücretsiz olarak organize edilir. Gerektiğinde danışma sohbetine bir **tercüman** da tahsis edilmektedir. İnfra, danışma ve yardım hizmetleri veren yerlerin adresleri ve **günlük hayata yönelik danışma broşürleri** sunmaktadır (bk. “Kaynak”). Çeşitli konularda yapılan **toplantılar** programın tamamlayıcı parçasıdır (bk. “Adresler”).

schwanger.li danışma sitesi (bk. “Adresler”) hamile kadınlara ve eşlerine ücretsiz ve anonim olarak danışma hizmeti ve yardım sunmaktadır: Örneğin “hamilelikle ilgili bütün” sorular (kişisel, tıbbi, sosyal hukuk açısından sorular), istenmeyen gebelik, korkuya yol açan bulgular (prenatal diyagnostik), düşük ve ölü doğum, hamilelik kesintisi nedeniyle oluşan sorunlar ve korunma ile aile planlaması konusundaki sorular.

Erkek Sorunları için Dernek Fırsat Eşitliği Dairesi'nin Manns-Bilder Çalışma Grubu tarafından 2009 yılında kurulmuştur ve erkek ile ilgili tüm sorular için başvuru merkezidir. Görevleri ve konuları arasında: Meslek ve aile uyumu, erkekler için hukuki danışmanlık, erkek ve kadın için uzlaştırıcılık, erkeklik ile ilgili çalışmalar (babalık rolü, baba-oğul ilişkisi, mücadele oyunları), babalar günü (Fırsat Eşitliği Dairesi ile birlikte), roller ve kimlik, ayrı yaşayan anne ve babalar için ortak velayet hakkı, erkek konusunda kamu çalışmaları ve duyarlılaştırma çalışmaları, bölgesel ve bölgeler arası ağ çalışmaları (Verein für Männerfragen; bk. "Adresler").

Liechtenstein’da çiftler için değişik başvuru merkezleri bulunmaktadır:

Serbest çalışan **psikoterapistler**, aynı zamanda çiftler için de tedavi hizmeti sunmaktadırlar. Sağlık sigortalar tarafından tanınan muayenehanelerin listesini meslek derneğinin web sayfasında bulabilirsiniz (Berufsverband der Psychologinnen und Psychologen; bk. “Adresler”). Burada aynı zamanda uzman kişilerin dil yetkinliklerini ve özel ihtisas alanlarını da görebilirsiniz. Ayrıca doktorlar ile ilgili bilgi ve uygun adresler için de bu alana başvurabilirsiniz.

Çiftler arası ve aile içi çatışmalarda dava ile birlikte uzlaştırma imkânı da sağlanmaktadır. Tarafsız uzlaştırmacılar çiftleri/ aileleri sorunları çözmeye ve hedef odaklı ve kişisel problem çözmeye desteklemektedirler. İlgili bilgilere **Mediation Liechtenstein Uzlaştırma Derneği’nden** Sağlayabilirsiniz (bk. “Adresler”).

Netzwerk Derneği (Verein Netzwerk; bk. “Adresler”) çeşitli yaşam alanlarında (okul, işletme, özel çevre) sayısız hizmet seçeneği sunmaktadır. Danışma hizmeti içerisinde alkol bağımlılığı, sigarayı bırakma, çiftler arası sorunlar, intihar, yeme alışkanlığı ile ilgili bozukluklar, işyerinde psikolojik şiddet gibi konular yer almaktadır. Bu konularda tek kişilik ya da gruplar için hizmet verilmektedir. Ayrıca anonim olarak çevrimiçi danışmanlık hizmeti de alınabilir: **www.helpmail.li**

Cinsel sorunlar ve HIV-önleme konusundaki uzman kuruluş (fa6) çiftlere, kadınlara ve erkeklere cinsellikle ilgili her konuda danışmanlık hizmeti vermektedir (bk. “Adresler”).

Anne-Baba-Çocuk forumu çocuk yetiştirme, çocuk bakımı, ayrılıkla ilgili sorunlar vs. konularında çiftlere destek vermektedir. (Eltern Kind Forum; bk. "Adresler").

Yaşlılık konusundaki tüm sorular için aşağıdaki kurumlara başvurulabilir:

KBA (Kontakt und Beratung Alterspflege) (Yaşlılık Bakımı İrtibat ve Danışma Merkezi) Liechtenstein Yaşlılık ve Hastalık Yardım Vakfı'na ait bir kuruluş, yardıma ve bakıma muhtaç olan kişiler ve onların refakatçilerine yönelik destek vermektedir. Hizmetleri arasında evsel bakım ve refakat ile ilgili danışmanlık ve ideal hale getirilmesi için destek sağlanmaktadır, ayrıca evde acil çağrı sisteminin kurulması sağlanır. Bakımevine kabul, tatil yatakları, kısa süreli bakım ve günlük bakım vs konularında organizasyon yapan bir kurumdur (bk. "Adresler")

IBA (Informations- und Beratungsstelle Alter) (Yaşlılar için Bilgilendirme ve Danışma Merkezi) ağırlık noktası yaşlılıkta yaşam kalitesinin korunmasıdır. Örneğin hizmetleri arasında, gönüllü borsa, yaşlılar için tatil ve eğitim seyahatleri ile emeklilik, yaşam biçimlendirme, partner kaybı, maddi veya hukuki sorunlar için kişilere yönelik (ve aile üyelerine) ücretsiz danışmanlık hizmetini de kapsamaktadır (bk. "Adresler").

Yaşlılar Koleji düzenli aralıklarla bilim, kültür, teknik, ekonomi, tıp ve sanat dallarında dersler sunmaktadır. Tüm ilgililer katılabilir. (Senioren-Kolleg; bk. "Adresler").

Çocuk ve Gençler

Gençlere ve çocuklara hitaben hizmet veren bir çok organizasyon yanında Sosyal Hizmetler Dairesi ('Sosyal Faaliyetler' başlıklı bölüme bkz.) mevcuttur.

“aha – Tipps & Infos für junge Leute” (aha – Gençler için öneri ve bilgilendirme) gençlere yönelik bir gençlik bilgi merkezidir. 14 ila 25 yaş arasındaki gençlere bilgi desteği sağlamaktadır: aha'da Au-Pair'den zaman geçirme, yani A'dan Z'ye her şey bulunur. Hangi soru olursa olsun 'aha' her zaman yardım eder (bk. “Adresler”).

Cinsel sorunlar ve HIV- Önleme İhtisas Kurumu (fa6) ailelere cinsel pedagojik yetiştirme çalışmalarında destek ve danışma hizmeti sağlar. Gençlerle ilgili faaliyet gösteren enstitülerde cinsel pedagojik esasları teşvik eder. Kurum cinsel pedagojik konularda, seminer, çalışma atölyeleri ve ihtisas konferansları düzenlemektedir (örneğin gençler için: kızlar ve erkekler için güç günleri, cinsellikle ilgili tartışma saati “Let's talk about”; anne ve babalar için: “ergenlik”, “cinsellik konusunu konuşma” vs.) dallarında görüşme günleri düzenler ve korunma malzemeleri içeren sandık, broşür, video ve literatür kaynakları sunar (bk. “Adresler”).

En büyük gençlik organizasyonu ise **'Liechtenstein İzcilik Kurumu'**dur. Tüm belediyelerde şubeleri mevcuttur. 7–20 yaşlar arasındaki çocuklar ve gençler için kendi yaş gruplarına uygun toplu aktivitelere davet etmektedir (Pfadfinder- und Pfadfinderinnen; bk. “Adresler”)

Bir çok belediyelerde mevcut olan **Gençlik Merkezleri**, 13 ile 20 yaşlar arasındaki gençler için toplantı imkanlarını sağlamaktadır. Örneğin: Camäleon (Vaduz), El Niño (Schaan), Kontrast (Triesen), Papperlapapp (Mauren),

Pipoltr (Triesenberg), Scharmotz (Balzers), Scream (Eschen), Zero (Nendeln), No Limit (Ruggell), Cosmos (Gamprin), Rockroom (Schellenberg) ve Zuber (Planken). Adresler için ilgili belediyeye başvurunuz.

Schaan Belediyesi, **Resch Sosyal Tesislerinde** çocuk projeleri ve grupları organize etmektedir (Gemeinschaftszentrum Resch; bk. “Adresler”).

Ludothek Fridolin Schaan’da bulunan bir oyun-kütüphanesidir. Oradan oyunları ödünç alabilirsiniz (bk. “Adresler”). **Liechtenstein Milli Kütüphanesinde** çok sayıda kitap, video, DVD çocuk ve gençler için de sunulmaktadır (Liechtensteinische Landesbibliothek; bk. “Adresler”).

Çocuk ve Gençler için Yardım

Kişisel ve ailevi sorunlar için çocuklar ve gençler, **Sosyal Hizmetler Dairesi’ne** (Amt für Soziale Dienste), **Solina’ya**, **Anne-Baba, Çocuk ve Gençler için Danışma Merkezi’ne** (Solina, Beratungsstelle für Eltern, Kinder und Jugendliche) ve **Anne-Baba-Çocuk Forumuna** (Eltern Kind Forum) başvurabilirler. Vaduz’da faaliyet gösteren ‘**sosyal-pedagojik Gençler Evi**’ (Sozialpädagogische Jugendwohngruppe) 20 yaşından küçükler için uzman gözetimi ve danışma hizmetli bir lojmandır. Uzmanlar burada, kısa veya daha uzun vadede ikamet edenler için ihtiyaçlara göre danışma ve yardım sağlamaktadır. **Yardımlı Ev Yaşamı Derneği** sosyal pedagojik yetiştirme yurtlarını yönetiyor (bk. “Adresler”). **Telefon yardım hattı çocuk ve gençler** (Sorgentelefon für Kinder und Jugendliche) için her saat 147 numaralı telefondan ulaşılabilir. Aynı şekilde **www.help mail.li.web** sayfasına başvurulabilir.

Liechtenstein’da iki günlük gazete (“Liechtensteiner Volksblatt” ve “Liechtensteiner Vaterland”), bir haftalık gazete (“LIEWO”) yayınlanmaktadır. Ayrıca yerel bir radyo kanalı da (“Radio Liechtenstein”) faaliyettedir (bk. “Adresler”)

Serbest liste düzenli aralıklarla “fl info”yu yayınlamaktadır.

Bütün belediyeler kendi bilgi yazılarını yayınlamaktadır.

Ayrıca sayısız özel dernek, çeşitli konularda dergiler çıkarmaktadır.

Liechtenstein'in harika doğası, bir çok eğlence ve tatil imkanları sunmaktadır. Hemen hemen tüm spor ve hobi çeşitleri bir dernekte organize edilmiştir. Derneklerin sundukları faaliyetlere katılınız ve Liechtenstein'in gelenekleriyle ilgileniniz. Arkadaşlar edinmek için dernekler çok iyi bir fırsattır. Oturduğunuz bölgede faaliyette olan **dernekler listesini**, belediyenizden alabilirsiniz. Liechtenstein'da faaliyette bulunan spor dernekleri hakkında bilgi edinmek için **Liechtenstein Olimpiyat Oyunları ve Spor Birliğine başvurabilirsiniz** (bk. "Adresler").

Liechtenstein Güzel sanatlar Okulu (Liechtensteinische Kunstschule; bk. "Adresler") hem çocuklar hem de yetişkinler için geniş bir kurs programı sunmaktadır. Tüm belediyelerde şubesi olan **Liechtenstein Müzik Okulunda** (Liechtensteinische Musikschule; bk. "Adresler") enstrüman eğitiminin yanında klasik ve modern ses sanatını öğrenebilirsiniz. Liechtenstein'da bir çok hobi kursları sunulmaktadır. Bu konuda 'Eğitim ve Kurslar' başlıklı bölüme bakabilirsiniz.

Müzeler ve Kültür Evleri

Liechtenstein’da tiyatro, dans gösterileri, konserler, sinema, literatür okumaları gibi sayısız etkinlik ve kültürel faaliyetler düzenlenmektedir. İlgili bilgilere www.tourismus.li web sayfasından ve “Adresler” ekinde ulaşabilirsiniz.

**Liechtensteini-
sche Landes-
bibliothek (Liech-
tenstein Devlet
Kütüphanesi),
Vaduz**

Kitap Alımı	Salı	13.30–20.00
	Çarşamba–Cuma	13.30–18.30
	Cumartesi	13.00–17.00
Okuma Salonu/ Multimedya alanı	Pazartesi	18.00–12.00 / 13.30–18.00
	Salı	18.00–12.00 / 13.30–20.00
	Çarşamba–Cuma	18.00–12.00 13.30–18.30
	Cumartesi	13.00–17.00

Milli Kütüphane aynı zamanda İngilizce, Fransızca, İtalyanca, İspanyolca ve Hollanda dilinde çocuk kitapları sunmaktadır.

En önemli danışma noktaları şunlardır: **Yabancılar ve Pasaport Dairesi** (Ausländer und Passamt), **Fırsatlar Eşitliği Dairesi** (Stabsstelle für Chancengleichheit), **infra** (Kadınlar için Danışma ve Bilgi Merkezi) ve **Kültürler arası Eğitim Derneği** (Verein für interkulturelle Bildung), (bk. “Adresler”).

Yabancılar ve Pasaport Dairesi

Yabancılar Dairesi Pasaport Şubesi oturma ve yerleşme onayı alan kişileri uyum çabalarında desteklemektedir. Üçüncü ülke üyeleri için Almanca ve Liechtenstein hakkında bilgi sahibi olmak daha uzun süreli bir oturma için ön koşuldur. Üçüncü ülke vatandaşları Yabancılar Dairesi Pasaport Şubesi ile bir uyum anlaşması akdetmekle yükümlüdür. Söz konusu Almanca kursu Yabancılar ve Pasaport Dairesi tarafından maddi olarak desteklenmektedir. Daha fazla bilgi için Yabancılar Dairesi Pasaport Şubesine veya belirtilen internet adresine başvurabilirsiniz. www.apa.llv.li

Fırsat Eşitliği Dairesi

Fırsat Eşitliği Dairesi aşağıdaki yaşam alanlarında fırsat eşitliğinin teşvik edilmesi konusunda şu şekil de çaba göstermektedir: kadın erkek eşitliği, engellilik, göçmenlik ve uyum, sosyal dezavantaj ve cinsel uyum. Özel kişi ve kurumlara, organizasyon ve şirketlere ücretsiz danışmanlık hizmeti vermektedir; etkinlik düzenlemekte ve projeler yürütmektedir, yayınları bulunmaktadır, yasa tasarımları için görüş bildirmektedir vs. Ayrıca bir ön kayıt üzerinden kamuya erişim sağlanan bir dokümantasyon birimi yürütmektedir. Diğer hizmetler ve projeler konusunda bilgilere www.scg.llv.li web sayfasından ulaşabilirsiniz.

Kültürler arası Eğitim Derneği

Kültürlerarası Eğitim Derneği 'nin ağırlık merkezi yabancıların uyumu ve Liechtenstein ve çevresinde yerleşik insanların kültürel alışverişine dayanmaktadır. Bu amaçla da yabancılara Almanca dil kursu sunulmaktadır. Kursun yapı-

landırması iyi olduğundan, eğitim düzeyi düşük insanların Almanca diline kolay adapte olmalarını sağlamaktadır. Birbirini takip eden bir kurs sistemi sunulmaktadır. Dernek ayrıca kültürlerarası anlaşmayı sağlamak için değişik projeler yürütmektedir. Örneğin **uluslararası kadınlar kahvesi**, yabancı ve yerli kadın ve çocukların buluşma noktasıdır. (Internationales Frauencafé; bk. “Adresler”).

Yabancılar

Organizasyonları

Liechtenstein’da oturan yabancılar, ilgili konularda Yabancılar Dernekleri tarafından temsil edilir. Genel olarak bu tür derneklerin baş faaliyeti **tatil ve boş zamanlar için müşterek programlar** oluşturmaktır. Bazı dernekler de klüp-lokal-leri işletmekte ve orada hoş vakit geçirmeniz mümkündür. Bu broşürün eki olarak tüm yabancılar derneklerini gösteren bir listesi mevcuttur. **Yabancı organizasyonların** (Ausländerinnen-/Ausländerorganisationen) listesi için bk. “Adresler”.

Konsolosluklar/ Büyükelçilikler

(bk. “Adresler”)

Acil Telefonlar

230 30 30	acil tıbbi yardım hattı (hafta içinde saat 18–8 arası, hafta sonunda 24 saat)
112	Avrupa İlk Yardım Hizmeti
117	Polis (sadece Acil Durumlar için)
144	Ambulans
118	Yangın / İtfaiye
147	Çocuk ve gençler için telefon yardım hattı
1414	Hava Ambulansı
145	Zehirlenme Acil Yardım
1145	Körler için bilgilendirme ve danışmanlık

Tren İstasyonları

0900 300 300	Danışma (tüm İsviçre)
www.sbb.ch	
051 228 72 21	İşletme yönetimi Buchs
051 228 61 11	Sargans Gar Müdürlüğü
+43 517 17	Feldkirch Tren İstasyonu
www.oebb.at	

Hastaneler

235 44 11	Vaduz Devlet Hastanesi
081 772 51 11	Grabs Bölge Hastanesi
071 494 11 11	St. Gallen Bölge Hastanesi
071 243 71 11	St. Gallen Çocuk Hastanesi
081 256 61 11	Chur Bölge Hastanesi
081 255 21 11	Chur Kreuz Hastanesi
081 254 81 11	Chur Fontana Kadın Hastanesi
081 736 11 11	Walenstadt Bölge Hastanesi
071 757 44 11	Altstätten Hastanesi
+43 5522-30 30	Feldkirch Devlet Hastanesi

Eczaneler

233 55 55	Eczane Apotheke am Postplatz, Schaan
232 48 44	Eczane Apotheke Laurentius, Schaan
233 25 30	Eczane Schlossapotheke, Vaduz

Liechtenstein telefon kodu Yurtdışından Liechtenstein'a telefon ederken Liechtenstein +423 kodu geçerlidir.

Devlet Daireleri/ Makamlar/Resmi Hizmetler Liechtenstein'a taşınmanız için önemli olabilecek resmi daire ve hizmetlerinin adreslerini bu bölümde bulabilirsiniz. Tüm resmi daireler ise, Liechtenstein Telefon Rehberinin Yeşil sayfalarında mevcuttur. Genel olarak tüm dairelere, 236 61 11 telefon numarası altında ulaşabilirsiniz. Orada idarelerin konum planlarını da bulabilirsiniz.

“aha” – Tipps und Infos für junge Leute

(Gençler için Bilgi ve Danışma)
Bahnhof
9494 Schaan
239 91 11
www.aha.li

Amt für Auswärtige Angelegenheiten

(Dışişleri Dairesi)
Heiligkreuz 14
9490 Vaduz
236 60 58
www.aaa.llv.li

AHV/IV/FAK (Liechtensteinische Alters- und Hinterlassenenversicherung, Invalidenversicherung, Familienausgleichskasse)

(Liechtenstein Emeklilik, Veraset ve Aile Denkleştirme Kurumu)
Gerberweg 2
9490 Vaduz
238 16 16
www.ahv.li

Amt für Berufsbildung und Berufsberatung

(Mesleki Eğitim ve Mesleki Danışma Dairesi)
Postgebäude
9494 Schaan
236 72 00
www.llv.li

Amt für Gesundheit

(Sağlık Dairesi)

Äulestrasse 51

9490 Vaduz

236 73 41

www.ag.llv.li**Amt für Wohnungswesen**

(Toplu Konut İdaresi)

Städtle 38

9490 Vaduz

236 69 11

www.aww.llv.li**Amt für Lebensmittelkontrolle
und Veterinärwesen**(Gıda Ürünleri Kontrolü ve
Veteriner Dairesi)

Postplatz 4

9494 Schaan

236 73 11

www.alkvw.llv.li**Arbeitsmarktservice AMS****Amt für Volkswirtschaft**(İş Hizmet Servisi AMS
Devlet İktisat Genel Müdürlüğü)

Gerberweg 5

9490 Vaduz

236 68 85 veya 236 64 58

www.avw.llv.li**Amt für Soziale Dienste**

(Sosyal Hizmetler Dairesi)

Postplatz 2

9494 Schaan

236 72 72

www.asd.llv.li**Ausländer- und Passamt**

(Yabancılar ve Pasaport Dairesi)

Städtle 38

9490 Vaduz

236 61 41

www.apa.llv.li**Amt für Volkswirtschaft****Arbeitslosenversicherung**

(Devlet İktisat Genel Müdürlüğü)

İş ve İşçi Bulma Kurumu)

Gerberweg 5

9490 Vaduz

236 68 85 veya 236 64 58

www.avw.llv.li**Ausländer-/Ausländerinnen-
organisationen****(Yabancı organizasyonların)****• Dachverband der Konferenz
der Ausländervereine**(Yabancı Teşkilatların- Yabancı
Dernekler Konferansının Şemsiye
Organizasyonu)

Auring 9, 9490 Vaduz,

alfierif@yahoo.it

- **American Women's Club**
Im Fetzter 49, 9494 Schaan,
232 26 46
- **British Club im FL**
Bahnhofstrasse 7, 9494 Schaan,
232 24 37
- **Centro Español**
Im Rietacker 10, 9494 Schaan,
232 82 84
- **Centro Italiano**
Postfach 113, 9494 Schaan,
232 99 79
- **Chinesischer Verein**
(Çin Halk Derneği)
Reberastrasse 9, 9494 Schaan,
079 549 09 49
- **Dänischer Verein**
(Danimarka Halk Derneği)
Weiherring 16, 9493 Mauren,
373 78 37
- **Deutscher Verein im FL**
(Liechtenstein Prensligi'nde
Alman Halk Derneği)
Gapetschstr. 97, 9494 Schaan,
232 46 37
- **Griechischer Verein im FL**
(Liechtenstein Prensligi'nde
Yunan Halk Derneği)
Im Rietacker 10, 9494 Schaan,
232 82 98
- **Islamische Gemeinschaft**
(İslam Topluluğu)
Meldina 10, 9493 Mauren,
373 07 76
- **Italiener-Vereinigung im FL**
(Liechtenstein Prensligi'nde
İtalyanlar Birliği)
Rätikonstr. 31, 9490 Vaduz,
233 31 88
- **Marokkanischer Verein**
(Fas Cemiyeti)
Postfach 563, 9490 Vaduz,
078 644 67 58
- **Neue Italienische Vereinigung**
(Yeni İtalyan Halk Birliği)
Postfach 133, 9494 Schaan,
079 659 48 34
- **Niederländischer Verein im FL**
(Liechtenstein Prensligi'nde
Hollanda Halk Derneği)
Toniäulestrasse 7, 9490 Vaduz,
232 62 69

- **Österreichischer Verein im FL**
(Liechtenstein Prensligi'nde
Avusturya Halk Derneği)
Wingertgasse 30, 9490 Vaduz,
232 18 45
- **Portugiesischer Verein**
(Portekiz Derneği)
Indstriestrassen 32, 9495 Triesen,
392 10 35
- **Russische Kulturgesellschaft**
(Rus Kültür Birliği)
Postfach 79, 9490 Vaduz,
232 09 12
- **Schweizer Verein im FL**
(Liechtenstein Prensligi'nde
İsviçre Halk Derneği)
Postfach 654, 9490 Vaduz,
373 32 04
- **Section Francophone du
Liechtenstein (UFEZ)**
Altenbach 12, 9490 Vaduz
- **Slawischer Frauenkreis Balzers**
(Balzer Slav Kadınlar Birliği)
Neue Churerstrasse 27,
9496 Balzers
- **Slowenischer Verein**
(Sloven Halk Derneği)
Dr. Albert-Schädler-Strasse 34,
9492 Eschen
- **Türkische Elternvereinigung**
(Türk Veliler Derneği)
Fürstenstrasse 21, 9496 Balzers,
076 309 24 38
- **Türkischer Frauenverein**
(Türk Kadınlar Derneği)
Buchenweg 1, 9490 Vaduz,
232 27 55
- **Türkische Vereinigung im FL**
(Liechtenstein Prensligi'nde Türk
halk Derneği)
Postfach 724, 9490 Vaduz,
791 73 49
- **Verein Bosnien-Herzegowina**
(Bosna Hersek Birliği)
Grossfeld 8, 9492 Eschen,
370 24 79
- **Verein der Slowenen im FL**
(Liechtenstein Prensligi'nde
Slovenyalılar Halk Derneği)
Im Pardiell 68, 9494 Schaan,
232 14 59

- **Verein der Südtiroler in Liechtenstein**
(Liechtenstein Prensiği'nde
Güney Tirol Halk Derneği)
Landstrasse 93, 9495 Triesen,
392 13 53
- **LIEWO Sonntagszeitung**
(Pazar Gazetesi)
Lova Center
9490 Vaduz
236 16 96
www.liewo.li
- **Vereinigung der Spanier im FL**
(Liechtenstein Prensiği'nde
İspanyollar Derneği)
Mühleweg 3, 9490 Vaduz,
232 82 94
- **Radio Liechtenstein**
(Radyo Liechtenstein)
Dorfstrasse 24
9495 Triesen
399 13 13
www.radiol.li

Basın

- **Liechtensteiner Vaterland**
(Liechtenstein Anavatan
Gazetesi)
Lova Center
9490 Vaduz
236 16 16
www.vaterland.li
- **Liechtensteiner Volksblatt**
(Liechtenstein Halk Gazetesi)
Im alten Riet 103
9494 Schaan
237 51 51
www.volksblatt.li
- **Motorfahrzeugkontrolle**
(Motorlu Taşıt Kontrolü)
Gewerbeweg 2
9490 Vaduz
236 75 01
www.mfk.llv.li
- **Berufsverband der Psychologinnen und Psychologen Liechtensteins (BPL)**
(Liechtenstein Psikologları
Meslek Odası)
Postfach 103
9494 Schaan
237 55 77
www.psychotherapie.li

Caritas Liechtenstein

Bahnstrasse 20
9494 Schaan
236 48 90
www.caritas.li

Eidgenössische Zollverwaltung**Zollamt Schaanwald**

(İsviçre Gümrük Genel Müdürlüğü
Schaanwald Gümrük Müdürlüğü)
Vorarlbergerstrasse
9486 Schaanwald
377 12 77
www.ezv.admin.ch

Eltern Kind Forum

(Anne-Baba-Çocuk Forumu)
St. Markusgasse 16
9490 Vaduz
233 24 38
www.elternkindforum.li

**Fachstelle für Sexualfragen
und HIV-Prävention (Fa6)**

(Cinsel Sorunlar ve HIV-Önleme
Merkezi)
Im Malarsch 4
9494 Schaan
232 05 20, +41 79 478 61 46
www.fa6.li

Familienausgleichskasse

(Çocuk Parası Kasası)
Gerberweg 2
9490 Vaduz
238 16 16
www.ahv.li

Finanzmarktaufsicht**Liechtenstein FMA**

(Finansal Piyasa Denetim Merkezi)
Heiligkreuz 8
9490 Vaduz
236 73 73
www.fma-li.li

Frauenhaus Liechtenstein,**Verein zum Schutz misshandelter****Frauen und deren Kinder**

(Liechtenstein Kadın Sığınma Evi –
Şiddete Maruz Kalan Kadınlar ve
Çocuklar Koruma Derneği)
380 02 03
www.frauenhaus.li

Hospizbewegung Liechtenstein

(Ölümcül hastaların ölene kadar
bakıldığı bakım evi)
Bahnstrasse 20
9494 Schaan
233 41 38
www.hospizbewegung.li

Informations- und Beratungsstelle

Alter (IBA)

(Yaşlılar için Bilgi ve Danışma
Merkezi)
Poststrasse 15
9494 Schaan
230 48 01
www.seniorenbund.li

infra (Informations- und Kontaktstelle für Frauen)

(Kadınlar için Bilgi ve Kontak
Merkezi)
Landstrasse 92
9494 Schaan
232 08 80
www.infra.li

Internationales Frauencafé Verein für interkulturelle Bildung

(Kültürlerarası Eğitim Birliği-
Uluslararası Kadınlar Kahvehanesi)
Landstrasse 140
9494 Schaan
230 17 20
www.ifc.li

Justitia et Pax Liechtenstein

Postfach 825
9494 Schaan
233 40 33
justitia-et-pax@adon.li

Kilise ve Dini Kuruluşlar

- **Erzbistum Vaduz**

(Vaduz Başpiskopozluğu)
Dorf 35, Postfach 14
9488 Schellenberg
370 16 75
www.erzbistum-vaduz.li

- **Evangelische Kirche**

(Protestan Kilise)
Fürst-Franz-Josef-Strasse 11
9490 Vaduz
232 21 42
www.kirchefl.li

- **Evangelisch-lutherische Kirche**

(Protestan-Lüteriyen Kilise)
Eggasweg 10
9490 Vaduz
232 25 15
www.luth-kirche.li

- **Gottesdienste in Spanisch**

(İspanyol Dilinde Din Hizmetleri)
Kpl. Thomas Jäger
373 33 89

- **Grüne Moschee**
(Yeşil Cami)
Industriestrasse 32
9495 Triesen
232 27 55
www.camii.turkbirligi.li

- **Islamische Gemeinschaft FL**
(İslam Topluluğu FL)
Meldina 10
9493 Mauren
078 850 07 76

- **Italienischsprachige Seelsorge**
Don Egidio Todeschini
(İtalyanca Dilinde Din Hizmetleri)
Reberastrasse 1
9494 Schaan
232 29 22
www.donegidio.com

- **Orthodoxer Kirchenverband Liechtenstein**
(Liechtenstein Ortodoks Kiliseler Birliği)
Postfach 79
9490 Vaduz
www.orthodox.li
Yunan Dilinde Din Hizmetleri
+41 71 278 17 08
Rus Dilinde Din Hizmetleri
+41 43 252 98 33
Sırp Dilinde Din Hizmetleri
+41 71 222 04 92

- **Römisch-katholische Kirchen**
(Roma-Katolik Kiliseleri)
İkamet edilen ilin papazlık makamı yetkilidir

- **Verein für eine offene Kirche**
(Açık Kiliseler Birliği)
Bartledura 14
9494 Schaan
233 40 33 veya 071 750 06 24
www.offenekirche.li

- **KIT, Stiftung für Krisenintervention**
(Kriz Müdahale Vakfı)
Bahnstrasse 20
9494 Schaan
236 48 33

Kinder- und Jugenddienst/**Amt für Soziale Dienste**

Çocuk ve Gençlik Hizmeti

(Sosyal Hizmetler Dairesi)

Postplatz 2

9494 Schaan

236 72 72

www.asd.llv.li

• **İspanya, Triesen**

237 06 68

• **İsveç, Schaan**

234 33 77

• **İşviçre, Bern**

+41 31 322 30 61

Konsolosluklar/Büyükkelçilikler• **Almanya, Schaan**

262 04 62

• **Avusturya, Schaan**

232 74 77

• **Brezilya, Zürih**

+41 44 206 90 20

• **Büyük Britanya, Bern**

+41 31 359 77 22

• **Fransa, Vaduz**

777 88 55

• **Hırvatistan, Bern**

+41 31 352 02 79

• **İslanda, Schaan**

236 10 60

• **İtalya, St. Gallen**

+41 71 227 41 41

• **Lüksemburg, Vaduz**

232 22 92

• **Macaristan, Vaduz**

237 52 25

• **Makedonya, Vaduz**

232 08 08

• **Malta, Schaan**

265 22 00

• **Monako, Vaduz**

233 34 74

• **Portekiz, Zürih**

+41 44 200 30 40

• **Russische Föderation, Vaduz**

(Rus Federasyonu, Vaduz)

233 44 50

- **Sırbistan, Zürih**
+41 44 202 02 89
- **Türkiye, Zürih**
+41 44 368 29 00
- **Ukrayna, Schellenberg**
373 65 78
- **Yunanistan, Zürih**
+41 44 388 55 22

Liechtenstein Prenslüğü'nde konsolosluk ve diplomatik temsilciliklere ilişkin tam mevcut listeyi www.liechtenstein.li web sayfasında bulabilirsiniz.

Konsumentenberatungsstelle

Amt für Handel und Transport

(Tüketici Danışma Derneği
Ticaret ve Taşımacılık İdaresi)
Austrasse 15
9490 Vaduz
236 69 99
www.konsumentenschutz.ll.v.li

Kontakt und Beratung

Alterspflege KBA

Stiftung LAK

(Yaşlılar Bakımı
İrtibat ve Danışma Merkezi
LAK Vakfı)
St. Florinsgasse 16
9490 Vaduz
239 90 80
www.lak.li

Krebshilfe Liechtenstein

(Liechtenstein Kanserle
Mücadele Derneği)
Im Malarsch 4
9494 Schaan
233 18 45
www.krebshilfe.li

Landespolizei

(Emniyet Genel Müdürlüğü)
Gewerbeweg 4
9490 Vaduz
236 71 11
www.landespolizei.li

Landgericht

(Adliye)
Mahkeme Stajyerleri tarafından
hukuki bilgilendirme
236 65 31 veya 236 65 32
www.gerichte.li

**Liechtensteinischer Arbeit-
nehmerInnenverband (LANV)**

(Liechtenstein İşçi Derneği)
Dorfstrasse 24
9495 Triesen
399 38 38
www.lanv.li

**Liechtensteinische
Familienhilfen/SPITEX**

(Liechtenstein Aile Yardımı)
Bahnstrasse 20
9494 Schaan
236 48 75
www.familienhilfen.li

**Liechtensteiner Patienten-
organisation LIPO**

(Liechtenstein Hastalar Cemiyeti)
Im Lutzfeld 2
9493 Mauren
230 00 33
www.lipo.li

Liechtensteiner Seniorenbund LSB

(Liechtenstein Yaşlılar Birliği)
Poststrasse 15
9494 Schaan
230 48 00
www.seniorenbund.li

**Liechtensteinischer
Olympischer Sportverband**

(Liechtenstein Olimpiyat Oyunları
ve Spor Birliği)
Im Rietacker 4
9494 Schaan
232 37 57
www.losv.li

Liechtenstein Tourismus

(Liechtenstein Turizm Merkezi)
Städtle 37
9490 Vaduz
239 63 00
www.tourismus.li

Ludothek Fridolin

Im Rietacker 2
9494 Schaan
233 14 68
www.ludothek.li

Mesleki Eğitim

• **Agentur für internationale
Bildungsangelegenheiten**

(Uluslararası Eğitim Acentesi)
Postplatz 2
9494 Schaan
236 72 20
www.aiba.llv.li

- **Amt für Berufsbildung und Berufsberatung**
(Meslek Eğitimi ve Meslek Danışma Hizmetleri Dairesi)
Postgebäude
9494 Schaan
236 72 00
www.llv.li
- **Berufliches Weiterbildungs-institut BWI**
(Mesleki Eğitim Geliştirme Enstitüsü)
Zollstrasse 23
9494 Schaan
235 00 60
www.kurse.li
- **Berufs und Weiterbildungszentrum BZB**
(Meslek Eğitim ve Eğitim Geliştirme Merkezi)
Hanflandstrasse 17
CH-9471 Buchs
+41 81 755 52 52
www.bzbuchs.ch
- **Effect Stiftung**
(Effect Vakfı)
Poskahaldaweg 4
9495 Triesen
392 21 07
www.effect.li
- **Erwachsenenbildung**
(Yetişkinler Eğitim Merkezi)
Stein Egerta
In der Steinegerta 26
9494 Schaan
232 48 22
www.steinegerta.li
- **Gemeinschaftszentrum Resch**
(Resch Halk Merkezi)
Duxgasse
9494 Schaan
237 72 99
www.schaan.li
- **Haus Gutenberg**
Burgweg 8
9496 Balzers
388 11 33
www.haus-gutenberg.li
- **Hochschule Liechtenstein**
(Liechtenstein Üniversitesi)
Fürst-Franz-Josef-Strasse
9490 Vaduz
265 11 11
www.hochschule.li

- **infra (Informations- und Kontaktstelle für Frauen)**
(Kadınlar için Bilgi ve Danışma Merkezi)
Landstrasse 92
9494 Schaan
232 08 80
www.infra.li
- **Private Universität im Fürstentum Liechtenstein**
(Liechtenstein Prensligi Özel Üniversiteleri)
Dorfstrasse 24
9495 Triesen
392 40 10
www.universitaet.li
- **ISB Sprachen AG**
(Dil Okulu)
Im Malarsch 11
9494 Schaan
233 38 80
www.isb.li
- **Refa Institut für berufliche Weiterbildung**
(Refa Mesleki Eğitim Geliştirme Enstitüsü)
Egga 843
9497 Triesenberg
268 31 84
www.refa.li
- **Liechtensteinische Kunstschule**
(Liechtenstein Güzel Sanatlar Okulu)
Churerstrasse 60
9485 Nendeln
375 05 05
www.kunstschule.li
- **Stiftung Erwachsenenbildung**
(Yetişkinler Eğitim Vakfı)
Lettstrasse 4
9490 Vaduz
232 95 80
www.erwachsenenbildung.li
- **Liechtensteinische Musikschule**
(Liechtenstein Konservatuari)
St. Florinsgasse 1
9490 Vaduz
235 03 30
www.musikschule.li
- **Verein für interkulturelle Bildung ViB**
(Kültürlerarası Eğitim Birliği)
Landstrasse 140
9494 Schaan
230 17 20
www.vib.li

- **Wirtschaftskammer**

- Liechtenstein**

- (Liechtenstein Ticaret Odası)

- Zollstrasse 23

- 9494 Schaan

- 237 77 88

- www.wirtschaftskammer.li

- Mütter- und Väterberatung des
Liechtensteinischen Roten Kreuzes**

- (Liechtenstein Kızıl Haç, Anne-Baba

- Danışma Merkezi)

- Heiligkreuz 25

- 9490 Vaduz

- Oberland: 233 37 21

- (Ptz–Per, 8.00–9.00 Uhr)

- veya 777 37 21

- Unterland: 233 37 20

- (Ptz–Per, 8.00–9.00 Uhr)

- veya 777 37 20

- Schaan: 777 37 22

- www.rotekreuz.li

- Müzeler ve Kültür Kuruluşları**

- **Bäuerliches Wohnmuseum**

- “Biedermann Haus”

- (Eski Köy Yaşam Müzesi)

- 9488 Schellenberg

- 239 68 20

- www.landesmuseum.li

- **DoMuS**

- Rathaus

- 9494 Schaan

- 237 72 71

- www.schaan.li

- **Kunstmuseum Liechtenstein**

- (Liechtenstein Güzel Sanatlar

- Müzesi)

- Städtle 32

- 9490 Vaduz

- 235 03 00

- www.kunstmuseum.li

- **Kunstraum Engländerbau**

- (Englaenderbau Sanat Odası)

- Städtle 37

- 9490 Vaduz

- 233 31 11

- www.kunstraum.li

- **Küefer-Martin Huus**

- Giessenstrasse 14

- 9491 Ruggell

- 371 12 66

- www.ruggell.li

- **Liechtensteinisches
Landesmuseum**

- (Liechtenstein Devlet Müzesi)

- Städtle 43

- 9490 Vaduz

- 239 68 20

- www.landesmuseum.li

- **Literaturhaus**
(Edebiyat Evi)
Dorfstrasse 24
9495 Triesen
390 02 80
www.literaturhaus.li
- **Postmuseum**
(Posta Müzesi)
Städtle 37
9490 Vaduz
236 61 05
www.landeseuseum.li
- **Rechen- und Schreib-
maschinenmuseum**
(Hesap Makinesi ve Daktilo
Müzesi)
Altes Riet 121
9494 Schaan
232 11 41
- **Skimuseum**
(Ski Müzesi)
Fabrikstrasse 5
9490 Vaduz
232 15 02
www.skimuseum.li
- **Schlösslekeller**
(Tiyatro)
Fürst-Franz-Joser-Str. 68
9490 Vaduz
232 10 40
www.schloesslekeller.li
- **TaK Theater am Kirchplatz**
(Tiyatro)
Reberastrasse 10/12
9494 Schaan
237 59 69
www.tak.li
- **TaKino**
(Sinema)
Zollstrasse 10
9494 Schaan
233 21 69
www.filmclub.li
- **Tangente**
(Müzik ve Sanat)
Haldengasse 47
9492 Eschen
373 28 17
www.tangente.li

- **Walsermuseum**

(Müze)

Dorfzentrum

9497 Triesenberg

262 19 26

www.triesenberg.li

- **Liechtensteinische**

Landesbibliothek

(Liechtenstein Milli Kütüphanesi)

Gerberweg 5

9490 Vaduz

236 63 62

www.landesbibliothek.li

Netzwerk

Verein für Gesundheitsförderung

(Sağlık Teşvik Birliği)

Landstrasse 194

9495 Triesen

399 20 82

www.netzwerk.li

Okul/Çocuk Yuvalar›

- **Eltern Kind Forum**

(Okul/Çocuk Danışmanlığı)

Anne-Baba-Çocuk Forumu)

St. Markusgasse 16

9490 Vaduz

233 24 38

www.elternkindforum.li

- **Formatio Bilinguale**

Privatschule

(İki dilli özel okul)

Dorfstrasse 24

9495 Triesen

392 20 88

www.formatio.li

- **Heilpädagogisches Zentrum**

(Pedagojik Tedavi Merkezi)

Bildgass 1

9494 Schaan

237 61 61

www.hpz.li

- **International School Rheintal**

(Uluslararası Okul Rheintal)

Aeulistrasse 10

CH-9471 Buchs

+41 81 750 63 00

www.isr.ch

- **Liechtensteinische**

Waldorfschule

(Liechtenstein Waldorf Okulu)

Im Bretscha 14

9494 Schaan

232 80 03

www.waldorfschule.li

- **Verein Kindertagesstätten Liechtenstein**
(Liechtenstein Çocuk Kreşleri Birliği)
Im Malarsch 4
9494 Schaan
390 05 95
www.kita.li
- **Verein Kinderoase**
(Çocuk Derneği)
Aubündt 5
9490 Vaduz
232 49 37
www.kinderoase.li
- **Verein Kinderoase**
(Çocuk Kreşleri Birliği)
Weiherring 3
9493 Mauren
077 442 22 25
www.kinderoase.li
- **Spielgruppenverein Liechtenstein SPGV-FL**
(Liechtenstein Oyun Grupları Birliği)
Postfach 736
9494 Schaan
spielgruppenverein-fl@adon.li
- **Verein Kindertagesstätte**
(Kreşler Birliği)
Pimbolino
Bühl 88
9487 Gamprin
373 74 75
www.kindertagesstaette.li
- **Verein für Kinderbetreuung**
(Çocuk Bakım Derneği)
Dorfstrasse 96
9498 Planken
373 72 67
- **Verein SiNi kid'z Highway**
(Dernek)
Bahnhofstrasse 19
9494 Schaan
230 21 21
www.sini.li
- **Mütterzentrum Rapunzel**
(Rapunzel Annelik Merkezi)
Schmedgässle 6
9494 Schaan
233 33 03
www.muetterzentrum.li

Ombudsstelle für**Kinder und Jugendliche**

(ombudsman, hakem kurulları)

Pradafant 1

9490 Vaduz

230 22 33

Opferhilfestelle

(Mağdurlar Yardım Merkezi)

Landstrasse 190

9495 Triesen

236 76 97

www.ohs.llv.li

Pfadfinder und Pfadfinderinnen**Liechtensteins PPL**

(Liechtenstein İzci Kuruluşu)

Dorfstrasse 52

9491 Ruggell

373 02 70

www.scout.li

Regierung/Ressort Inneres

(İçişleri Bakanlığı)

Regierungsgebäude

Peter-Kaiser-Platz 1

9490 Vaduz

236 61 11

Regierungskanzlei

(Devlet Yazı İşleri Genel Müdürlüğü)

Peter-Kaiser-Platz 1

9490 Vaduz

236 60 35

www.rk.llv.li

Sağlık Sigortaları• **Concordia Schaan**

235 09 09

• **Freiwillige Krankenkasse Balzers**

(Serbest Sağlık Sigortası Balzers)

388 19 90

• **Swica Vaduz**

233 26 00

• **Liechtensteinischer****Krankenkassenverband (LKV)**

(Liechtenstein Hastalık Kasası

Birliği)

Postfach 281, 9490 Vaduz,

233 43 00, www.lkv.li

Schulamt

(Milli Eğitim)

Austrasse 79

9490 Vaduz

236 67 70

www.sa.llv.li

Schulpsychologischer Dienst

(Okul Psikolojisi Hizmetleri Merkezi)
Landstrasse 190
9495 Triesen
236 61 11

schwanger.li

Beratung und Hilfe (Hamilelik
Danışma ve Yardım Merkezi)
Bahnstrasse 20
9494 Schaan
0848 00 33 44
www.schwanger.li

**Selbsthilfegruppen in
Liechtenstein**

(Liechtenstein'da kendi kendine
yardımlaşma sağlayan gruplar)
dernekleri)
Kontaktstelle
Postfach 14
9494 Schaan
236 72 56
www.kose.llv.li

Senioren-Kolleg Liechtenstein

(Liechtenstein Yaşlılar Koleji)
Postfach 330
9493 Mauren
373 87 97
www.senioren-kolleg.li

Solina

**Beratungsstelle für Eltern,
Kinder und Jugendliche**
(Anne-Baba, Çocuk ve Gençler
için Danışma Merkezi)
Feldstrasse 7
9490 Vaduz
232 58 80
www.solina.li

Sozialer Dienst

Amt für soziale Dienste
(Sosyal Hizmet
Sosyal Hizmetler Dairesi)
Postplatz 2
9494 Schaan
236 72 72
www.asd.llv.li

Sozialpädagogische

Jugendwohngruppe
(Sosyal pedagojik gözetimde
Gençler Lojmanı)
Pradafant 42
9490 Vaduz
232 75 35
www.vbw.li

**Stabsstelle für
Chancengleichheit**

(Fırsat Eşitliği Genel Müdürlüğü)
Äulestrasse 51
9490 Vaduz
236 60 60
www.scg.llv.li

Steuerverwaltung

(Vergi Dairesi)
Lettstrasse 37
9490 Vaduz
236 68 17
www.stv.llv.li

Stiftung Liachtbleck

(Liachtbleck Vakfı)
Postfach 441
9496 Balzers
www.liachtbleck.li

Telecom Liechtenstein

Austrasse 77
9490 Vaduz
237 74 00
www.telecom.li

**Therapeutischer Dienst
Amt für Soziale Dienste**

Terapi Hizmetleri
Sosyal Hizmetler Dairesi
Postplatz 2
9494 Schaan
236 72 72
www.asd.llv.li

Verein für Betreutes Wohnen

(Denetimli Ev Yaşamı Derneği)
Feldkircherstrasse 13
9494 Schaan
235 00 20
www.vbw.li

Verein Kindertagesstätten

Liechtenstein
(Liechtenstein Kreşler Derneği)
Im Malarsch 4
9494 Schaan
390 05 95
www.kita.li

Verein für Männerfragen

(Erkek Sorunları Derneği)
Unterm Schloss 14
9496 Balzers
392 38 94
www.maennerfragen.li

Verein für Mediation

Liechtenstein

(Liechtenstein Arabuluculuk Birligi)

Postfach 916

9490 Vaduz

262 58 80 oder 373 79 60

www.verein-mediation-liechtenstein.li

Zivilstandsamt

(Evlenme Dairesi)

St. Florinsgasse 3

9490 Vaduz

236 69 26

www.zsa.llv.li

Familienförderung in Liechtenstein

(Liechtenstein’da aile yardımı)

Liechtenstein’da aile yardımı ile ilgili resmi ve özel hizmetler konusunda broşür yayınlayan Sosyal Hizmetler Dairesi (ücretsiz)

Arbeitslosenwegweiser (İşsizler için rehberlik)

Toplum Ekonomisi Dairesi tarafından yayınlanmaktadır (ücretsiz)

Erben und Vererben (Miras)

KBA – Yaşlılar için bakım konusunda Kontak ve Danışma Merkezi) (CHF 10.–)

Gleichstellung lohnt sich (eşit görülmeye değer)

İş hayatında kadın erkek eşitliği konusunda Liechtenstein yasası ile ilgili bilgiler. Yayınlayan kurum, Fırsat Eşitliği Dairesi (ücretsiz)

Gewaltschutzrecht (Şiddete karşı korunma hakkı)

Eve girme ve eve yaklaşma yasağının uygulanmasına dair bilgiler); Fırsatlar Eşitliği Dairesi tarafından yayınlanan rehber (ücretsiz)

Häusliche Gewalt: Wie kann ich helfen?

(Ev içi şiddet: Nasıl yardım edebilirim?)

Fırsatlar Eşitliği Dairesi’ tarafından aile üyeleri ve yakınları için yayınlanan rehber (ücretsiz)

Notfallkarte bei Gewalt in Ehe und Partnerschaft

(Evlilik içi ve eşler arası şiddet durumunda acil durum kartı)

Fırsatlar Eşitliği Dairesi’ tarafından sekiz farklı dilde yayınlanan rehber (ücretsiz)

Infos für Grenzgänger 2009

(sınır geçiş izni olanlar için bilgiler 2009)

Liechtenstein çalışma piyasası ile ilgili hizmet biriminden ve Liechtenstein Çalışanlar Derneği'nden temin edilebilir. (ücretsiz)

Barrierefrei durch Liechtenstein

(Liechtenstein'dan engelsiz geçiş)

Fırsatlar Eşitliği Dairesi' tarafından engelli insanlar için yayınlanan rehber (ücretsiz)

Konkubinats – Zusammenleben ohne Trauschein

(Evli olmadan birlikte yaşama – Nikahsız evlilikler)

Danışma broşürü, yayınlayan Infra (CHF 10.–)

Juhui, wir heiraten! – Eherecht

(Evleniyoruz! – Evlilik hukuku)

Danışma broşürü, yayınlayan Infra (CHF 10.–)

Scheidung – Scheidungsrecht, Information und Beratung

(Boşanma Hukuku, Bilgi ve Danışmanlık Hizmeti)

Danışma broşürü, yayınlayan Infra (CHF 15.–)

Altersvorsorge – was Frauen wissen müssen

(Emeklilik – kadınların bilmesi gereken konular)

Yayınlayan Infra (CHF 5.–)

Wiedereinstieg ins Erwerbsleben

(İş hayatına tekrar dönüş)

Yayınlayan Infra (CHF 5.–)

Frau & Finanzen (Kadın ve Finans)

Yayınlayan Infra (CHF 5.–)

Familie & Erwerb unter einem Hut

(İş ve aile aynı şapka altında)

Yayınlayan Infra (CHF 5.–)

Schutz für Migrantinnen

(Göçmen kadınlar için koruma)

Yayınlayan Infra (ücretsiz)

 infra

Informations- und
Kontaktstelle für Frauen

FÜRSTENTUM LIECHTENSTEIN
REGIERUNG